

UHRLUND

'Vogelundt' kaldes gården i 1547. Fæsteren hedder *Thomas Søfrinsen*, og han skal af med en ørtug rug, en ørtug byg, et lam, en gås og to høns i landgilde til ejeren i Tvis kloster. I 1660 hedder fæsteren *Jens Christensen*. Han efterfølges af *Peder Jensen*, som igen efterfølges af *Jens Pedersen*. Efter navnene at dømme kan der være tale om, at fæstet er gået i arv fra far til søn igennem tre generationer.

Jens Pedersen Uhlund dør 82 år gammel i 1720. Hans kone, som vi ikke kender navnet på, er død året før, 73 år gammel. De har børnene Anne, Johanne og Inger, der alle er født før 1677. Så får de Maren i 1680 og Kirsten i 1687.

Den næste fæster er kommet til udefra. Han hedder *Christen Larsen* og er gift med Maren Sørensdaughter. De har flere voksne børn, hvoraf en muligvis er den Søren Christensen, som senere fæster Brejnholt. Christen Larsen og Maren Sørensdaughter dør begge i 1754, 86 og 84 år gamle.

Ny fæster er *Christen Laursen*, født 1714 som søn af Laurids Smedegaard. Han er gift med Anne Jepsdatter, og de får børnene Lars i 1735 og Jeppe i 1736. Da Anne Jepsdatter dør i 1770, 74 år gammel, gifter Christen Laursen sig med Karen Olufsdatter, som er 30 år yngre end han. De får børnene Anne i 1772, Else i 1774, Laurids i 1776, Oluf i 1780 og Mette i 1783.

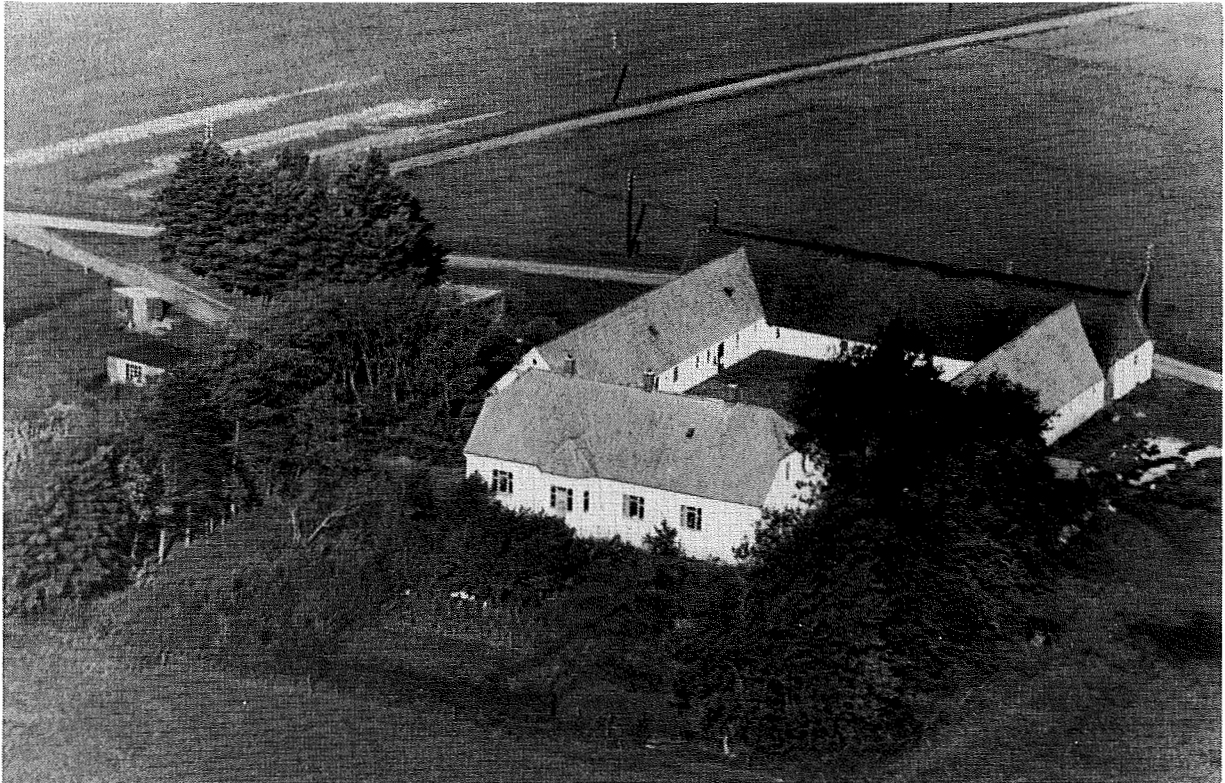
I 1785 flytter Christen Laursen til Uglkær, og fæstet i Uhlund overtages af *Niels Christensen*, født 1760 som søn af Christen Jørgensen Uglkær. Han er gift med Karen Pedersdatter fra Mejrup. De får børnene Kirsten i 1784, Anne Margrethe i 1794, Christen i 1796, Anne Johanne

i 1802. Niels Christensen køber i 1804 sin fæstegård til ejendom og efter nogle år går han og hustruen på aftægt og overlader gården til sønnen *Christen Nielsen*, som er ungkarl. Han dør i 1843 af tyfus, kun 47 år gammel.

Gården bliver nu solgt til *Niels Nielsen* fra Ryde, gift med Edel Jensdatter fra Sahl. Hun har børnene Jens og Ane Marie, og i ægteskabet får de sammen Niels Christian i 1840, Peder i 1843, Mette i 1844, Karen Kirstine i 1847 og Lise i 1851.

I 1854 købes Uhlund af *Hermann Hermannsen* i Ribe, der driver den ved bestyrer *Peder Ingstrup Jensen*, gift med Ane Møller Jensen. De får i 1864 sønnen Jens Møller Jensen. I 1867 sælger Hermann Hermannsen Uhlund til *Peter Frederik Cornelius Ohffe*, der betegner sig selv som proprietær. Både han og hans kone Ane Kathrine Elisabeth er født i Mecklenburg Schwerin, og de har sønnen *Johan Daniel Carl Ohffe*, der er født o. 1846 på Sjælland.

Denne søn overtager Uhlund i 1875, men mageskifter den i 1878 til *Mads Jensen* fra Linde i Asp, hvor han er født 1833. Han er gift med Else Katrine Nielsen, født 1845 i Asp præstegård. De har fået 12 børn, inden de flytter til Tvis, og får i Uhlund yderligere Niels Peder i 1878, Søren i 1880 og Ane Kirstine i 1883. Mange af børnene dør som små, men af dem, der bliver voksne, kan Mads Jensen Uhlund senere se flere af dem vel i vej i Tvis: Kristine bliver gårdmandskone i Vestergård, Maren i Damgård, Petrine i Søndergård og Mette Marie i Lille Gedbo. Jacob Dusenius - nummer 12 i rækken - opfører Skadborg.

Gården hedder ikke Store Uhlund. Den hedder Uhlund. Siden 1547 har den ligget her midt mellem Tvis å og Morre bæk, hvor tre veje mødes. På dette billede fra slutningen af 1940'erne ses stuehuset, der er opført i 1916, og staldbygningerne, som stadig udgør kernen i gården. En ny og længere lade strækker sig i dag langs Morrevej, som ses bag gården.

Jens og senere Niels Peder bliver ejere af Sønder Morre og sønnen *Søren Jensen Uhlund* overtager Uhlund, da forældrene går på aftægt i 1907. Han gifter sig med Anne Margrethe Jensen, født 1886 i Ørre som datter af Jens Jensen i Haurids. De får børnene Else Katrine i 1908 og Karen Helene i 1913.

I 1919 køber Søren Jensen Uhlund en udstyknings fra Lauralyst og opfører ejendommen Lerbæk. Han sælger Uhlund til *Jens Haunstrup Kjeldsen*, født 1876 i Sinding og gift med Katrine Hansen, født 1882 i Aulum. Parret flytter hertil fra Vinding med børnene Jensine, Kirstine, Mariane og Poul og får i Uhlund yderligere Marie i 1920.

Jens Kjeldsen sælger Uhlund i 1944 til sønnen *Poul Kjeldsen*, født 1917 i Vinding, og køber ejendommen Kabbels i Tvislund. Poul Kjeldsen gifter sig med Jenny Vestergaard, født 1921 som datter af Laurids Vestergård. De får børnene Ingrid i 1946, Jens i 1949, Peder i 1953 og Else Marie i 1956. I 1977 flytter forældrene til et hus i Hovedgaden i Tvis og overdrager gården til sønnen *Jens Kjeldsen*, som i 1978 gifter sig med Jonna Larsen, født i Kirke Hyllinge på Sjælland i 1954.

Nørrelund

Ejendommen Nørrelund er opført af *Jens Marinus Laursen*. Oprindelig var parcellen den med-

gift, som Mads Jensen Uhlund forærede sin datter Kristine da hun giftede sig med Jens Lund Lauridsen fra Vestergård. Derved blev parcellen en del af Sønderlunds jorder, og da Sønderlund bliver solgt til Niels Peder Laursen og senere til Thomas Andersen, følger denne parcel med i købet.

Jens Marinus Laursen køber parcellen af Thomas Andersen, men i stedet for at lægge den til sin ejendom Lille Uhlund, sælger han Lille Uhlund og beholder parcellen, som han opdyrker og bebygger. Han driver ejendommen indtil 1954. Så flytter han til Tvis og sælger Nørrelund til *Jens Therkeldsen Christensen*, født 1911 i Øster Snede og gift med Inga Madsen, født 1920 i Hodsager. Parret får børnene Anny i 1947, Karen i 1951, Ove i 1952, Therkild i 1957, Elsebeth i 1959 og Poul Erik i 1963.

I 1982 mageskifter Jens Therkeldsen Christensen med *Tage Poulsen* i Tvis. Han er født i Helligsø i Thy i 1938 og gift med Elly Margrethe Ringgaard, født 1939 i Klitmøller. De får børnene Kirsten i 1961, Bjarne i 1963, Dorte i 1967 og Lene i 1969.

Skadborg

Mads Jensen Uhlund udstykker i 1906 33 tønder land til sønnen *Jacob Dusenius Jensen*, der her opfører ejendommen Skadborg. Han er født i 1874 i Asp og gifter sig med Ane Jespersen, født 1875 i Hodsager. Parret får børnene Mads Uhlund Jensen i 1908 og Else Kathrine Kirstine i 1911.

Denne datter gifter sig i 1934 med *Marius Østerholm Hansen*, født 1907 som søn af Otto Østerholm Hansen i Østergård Tvislund, og de overtager Skadborg i 1934, da Jacob Dusenius flytter til ejendommen Kabbels i Tvis. Parret får børnene Otto i 1942 og Jacob i 1947.

Efter mandens død i 1957 driver Kathrine

Hansen gården ved bestyrer, indtil sønnen *Otto Østerholm Hansen* overtager den i 1968. Han gifter sig samme år med Henny Margrethe Skov, født 1949 som datter af Søren Hvistendahl Skov i Øster Høvids. Parret får børnene Birgit i 1968 og Leif i 1973.

Østerlund

Mads Christian Nielsen, født 1888 i Aulum, køber i 1913 et stykke jord af Søren Jensen i Uhlund og opfører ejendommen Østerlund. Han gifter sig samme år med Anine Sørine Jepsen, født 1891 i Resen.

I 1915 mageskifter han med *Knud Christian Knudsen*, der flytter hertil med hustru og børn fra ejendommen Sønderborg. I Østerlund får de yderligere Kaj Robert i 1916 og Viktor Bernhardt i 1919. I 1922 flytter han til Øster Brejnholt og sælger Østerlund til *Frederik Frederiksen Gasseholm*, der året efter sælger den til *Anders Jensen Kirkegård*. Han sælger den i 1925 til *H. Emil Hansen*, der i 1927 sælger til *L. Frost Andersen*. Ved tvangsauktion i 1928 tilfalder ejendommen *Peder Krogsgaard Graversen*. Han er født 1904 i Bøvling og gift med Elise Julie Rendtorff, født 1905 i Nyker. De får børnene Julie Mariane i 1930, Hans i 1932, Theodor i 1935 og Gunvor i 1937.

I 1940 køber *Enevold Christian Jensen* ejendommen. Han er født i 1905 i Vejrum og gift med Marie Viftrup, født i Handbjerg. Parret flytter hertil fra Nr. Felding med børnene Margrethe og Poul, født 1935 og 1938, og får i Østerlund desuden Iver i 1943 og Søren i 1948.

Datteren Margrethe Jensen gifter sig i 1958 med *Børge Steffensen*, født 1934 som søn af Alfred Steffensen i Vester Brejnholt. De får børnene Ole i 1959, Per i 1962 og Kirsten i 1970. Samme år overtager de gården Østerlund efter Grethe Jensens forældre.

Man tror det næppe, men dette er Vesterlund kort efter opførelsen i 1913, men før have og beplantning blev anlagt. Billedet må være taget nede fra Morrevej, og man aner markvejen op til ejendommen til højre i billedet.

Vesterlund

Andreas Senius Lauritsen, født 1888 i Lille Uhlund som søn af Niels Peder Laursen, køber i 1913 et stykke jord af Søren Jensen i Uhlund og opfører ejendommen Vesterlund. Han gifter sig med Inger Jensen, født 1887 i Ørre, og de får børnene Ninna i 1914 og Elsie i 1918.

Han driver ejendommen indtil 1933. Så sælger han til *Christian Lund Andersen*, født 1906 i Vinding og gift med Inger Marie Jensen, født 1903 i Vinding. Parret får børnene Anders i 1934 og Yelva i 1940.

Samme år flytter han til Øster Kragbæk og sælger Vesterlund til *Jens Silius Madsen*, som er her i fire år.

Jens Østerholm Hansen køber Vesterlund i 1944. Han er født i 1913 i Østergård Tvislund som søn af Otto Østerholm Hansen, og han gifter sig med Jenny Kristiane Jensine Laursen, født 1918 i Lille Uhlund som datter af Jens Marinus Laursen. De får børnene Christian i 1946 og Anne Marie i 1950.

I 1984 flytter Jens og Sine Østerholm Hansen til Hovedgaden i Tvis og sælger Vesterlund til *Henning Nørby*, født 1951 i Asp og gift med Ninna Poulina Sørensen, født 1959 i Øster Kragbæk som datter af Søren Emil Sørensen. Parret får børnene Henrik i 1978, Kirsten i 1982 og Søren i 1987.

Jens Marinus Laursen købte Lille Uhlund i 1914. Her er han og hustruen Kirstine fotograferet foran gården sammen med datteren Johanne Katrine.

Lille Uhlund

Oprindeligt kaldes det 'Uhlundhus'. Omkring 1843 flytter den 40-årige ugifte *Maren Madsdatter Venø* ind i huset med sine to børn: Karen Kirstine Pedersdatter, som hun fik i 1837, da hun tjente i Skautrup, og Ane Marie Jensdatter, som hun fik i Ejning i 1843. Snart efter flytter daglejer *Jens Christian Poulsen* fra Ejning ind i huset og i 1850 gifter de sig. Han dør i 1859, og enken bor herefter på stedet med den yngste datter og tre plejebørn, som hun har taget til sig, indtil daglejer *Jens Christian Henriksen* flytter ind omkring 1868, og Maren Madsdatter Venø går på aftægt.

Jens Christian Henriksen er enkemand, født 1812 i Nr. Felding. Han gifter sig med Maren

Kirstine Kristensen fra Handbjerg. Det ses ikke, at de får børn i ægteskabet.

I begyndelsen af 1880'erne flytter *Niels Peder Lauridsen* ind i Uhlundhus, som han i 1885 køber til ejendom fra Uhlund. Han er født 1843 i Vester Høvids som søn af Laurids Nielsen og gift med Johanne Katrine Nielsen, født 1851 i Vildbjerg. Parret flytter hertil fra Nr. Felding med børnene Maren Kirstine, Laurids og Christian Peder. I Uhlundhus får de yderligere Jens Marinus i 1884 og Andreas Senius i 1888.

Sønnen *Jens Marinus Laursen* overtager ejendommen i 1914. Han er gift med Kirstine Jespersen, født 1885 i Hodsager. De får børnene Johan-

ne Katrine i 1909 og Jenny Kristiane Jensine, kaldet Sine i 1918.

I 1930 skiller Jens Marinus Laursen en parcel fra og opfører her ejendommen Nørrelund. Lille Uhrlund sælger han til *Carl Christian Laursen*, født 1868 i Resen ved Skive og gift med Dorthe Kirstine Christensen. I 1931 dør Carl Christian Laursen, og gården bliver solgt til *Peder Kristian Lergrav Kristensen* fra Timring, som driver den indtil 1940. Så sælger han til *Holger Vestergaard Pedersen*, som i 1944 sælger til *Johannes Christian Jensen*, som i 1946 mageskifter med *Hans Østergaard Jensen*, som har en gård på Venø. Han er født i 1905 i Tyregod og gift med Dorthea Vestergaard, født 1910 i Nr. Nissum. De har børnene Christian, født 1934, Else Marie, født 1935 og Anders, født 1945. I 1972 flytter han til Aulum og sælger Lille Uhrlund til *Holger Ib Jespersen*, der flytter hertil fra Nørremark.

Morre

Stedet kaldes i 1547 for 'Morde'. Forstavelsen 'mor' betyder: tørveagtig jord, mosejord, og det passer godt med, at området vest for Morre bakke næsten udelukkende var mosedrag. At der ikke var store muligheder for at drive landbrug i 'Morde boel' viser også den landgilde, som fæsteren *Christen Knudsen* i 1547 skal svare herremanden på Tvis kloster: En halv tønde smør. Ingen rug eller byg som de andre fæstere.

I 1664 hedder fæsteren *Jens Christensen*. Han får en søn Morten i 1682, men meget mere ved vi ikke om ham. I 1688 nævnes en Knud Jensen i forbindelse med Morre, men i 1689 anføres, at stedet tidligere har været fæstet af *Anders Jensen*, men nu af Niels Nybo. Niels Nybo er sikkert den *Niels Morre*, som dør i 1702 som aftægtsmand, 84 år gammel. Hans kone hedder Anne Madsdatter, og hun dør i 1700, 74 år gammel.

Omkring 1692 overtages fæstet af *Poul Jensen*. Han er søn af Jens Christensen i Mejdal og har

efter sin far haft Mejdal i fæste. Han er gift med Dorte Jensdatter og de flytter til Morre fra Mejdal med en stor børneflokk.

Sønnen *Jens Poulsen*, født 1678 i Mejdal, overtager fæstet i Morre i 1705. Han gifter sig med Maren Pedersdatter. De får fire børn, hvoraf de tre dør som spæde. Jens Poulsen dør i 1723, 41 år gammel.

Peder Lauridsen fra Smedegård gifter sig i 1738 med Kirsten Pedersdatter fra Skautrup. De fæster Morre og får her børnene Mette i 1739, Lars o. 1741, Peder o. 1743, Anders o. 1747, Inger i 1749, Christen i 1751 og igen en Inger i 1754. I 1756 flytter de til Skautrup, og fæstet i Morre overtages af *Peder Pedersen*, gift med Sophie Andersdatter fra Mejrup. De får børnene Peder i 1756, Maren i 1758, Else i 1762, Anders i 1764, Christen i 1766 og Jens i 1769. Efter Sophie Andersdatters død i 1779 flytter Peder Pedersen til Kjeld Nybo, hvor han bor som indsidder en kort tid, inden han fæster Vibholm.

I 1780 kommer den tredje Peder Morre til stedet, nemlig *Peder Andersen*, født 1754 i Tvislund som søn af Anders Pedersen Brejnholt. Han gifter sig med Maren Pedersdatter fra Lille Moesby i Mejrup og de får børnene Anders i 1781, Anna i 1786 og Ellen i 1790. Peder Andersen bliver den første selvejer i Morre, idet han køber stedet i 1804 for 600 rigsdaler. I 1830 går han og hustruen på aftægt og sælger Morre til *Laust Christensen Ryeberg*, født 1800 udensogns og gift med Anne Kirstine Pedersdatter, født 1800 i Mejrup. De kommer hertil fra Borbjerg og får børnene Poul Christian i 1830, igen en Poul Christian i 1831, Anders i 1832, Christen Skytte i 1833. Efter nedkomsten med denne søn dør moderen kun 32 år gammel, og Laust Christensen gifter sig med Marianne Nielsdatter fra Vinding. De får børnene Niels i 1834, Ane Kirstine i 1835 og Mourits i 1837.

Laust Christensen bliver dræbt i 1841 af et vådeskud fra sin egen bøsse, og året efter bliver

Sønder Morre brændte omkring 1920, og nye bygninger blev opført. Stuehuset ligger nord i gården og for enden af haven i forgrunden ligger skellet til Nørre Morre. Vejen til højre i baggrunden fører til Vester Morre og Lille Morre.

Morre solgt til *Frederik Sørensen*, gift med *Bodil Cathrine Jensdatter*. De stammer begge fra Sinding sogn og flytter hertil med børnene *Søren*, født 1825, *Ane Cathrine* i 1829, *Jens Jørgen* i 1834, *Marianne* i 1837 og *Niels Christian* i 1841. I Morre får de desuden datteren *Maren* i 1843.

Sønder Morre

Til Morre hører der i 1844 302 tønder land, men kun en brøkdel er opdyrket. Gården ligger lige øst for Morre bæk ved vejen til Lergrav omtrent dér, hvor Nørre Morre ligger i dag. Stuehuset ligger nord for vejen og de trelængede avlsbygninger ligger syd for Lergravvejen. I 1852 udstykker

Frederik Sørensen den jord, som gården ligger på, til sin svigersøn, mens han sælger hovedparcellen til *Peder Iversen* fra Vinding, der opfører nye bygninger umiddelbart syd for den udskilte parcel.

Peder Iversen er født i 1828 i Bakhushus i Vinding. Han gifter sig med *Ane Christensdatter*, født 1821 som datter af *Christen Madsen* i Lynghus. De får fire børn: *Ane* i 1852, *Marianne* i 1854, *Iver* i 1855 og igen en *Iver* i 1859.

I 1871 dør *Peder Iversen*, kun 42 år gammel, og enken styrer så gården, indtil hun i 1878 skøder den til svigersønnen *Iver Peder Nielsen*. Han er født i 1840 i Mejrup og er først gift med *Christine Laustsen*, født 1840 i Vester Høvids. Efter hendes

død i 1877 gifter Iver Peder Nielsen sig til Sønder Morre, idet han ægter datteren Ane Pedersen. De får børnene Niels Peder i 1878 og Peder Morre i 1881.

I 1884 dør Iver Peder Nielsen, og Ane Pedersen gifter sig med *Jens Jensen*, født 1865 i Asp som søn af Mads Jensen i Uhrlund. De får børnene Mads i 1887, Ane Katrine i 1890 og Else Katrine i 1893. I 1904 flytter Jens Jensen til Nr. Felding og sælger Sønder Morre til sin bror *Niels Peder Jensen*, født 1878 i St. Uhrlund. Niels Peder Jensen gifter sig i 1909 med Andersine Petrine Lauridsen, født 1891 i Øster Høvids som datter af Jens Lauridsen. De får børnene Mads Uhrlund i 1911, Jens Hugo i 1913, Emma Amalie i 1916, Hagbart i 1921 og Else i 1927.

I 1919 sælger Niels Peder Jensen Morre og køber en udstykning fra Lauralyst, hvor han opfører ejendommen Banestrup. Sønder Morre sælger han til *Christian Christensen* og *Peder Gade*, som i 1925 sælger til *M. Bøndergaard*, der i 1926 sælger til *Jens Marinus Mortensen*. Ved tvangsauktion i 1932 bliver gården overtaget af *Peder Damgaard*, født 1881 i Hover og gift med Sidsel Kærgaard Madsen, født 1890 i Vejrum. De flytter hertil med børnene Agnete, født 1913, Asta 1914, Poul 1915, Niels 1918, Svend Aage 1919, Johanne 1920, Marie 1925, Axel 1927, Gudrun 1928 og får efter ankomsten til Tvis Inga i 1934.

I 1946 bliver Sønder Morre solgt til *Søren Jørgensen*, der året efter sælger den til *Alfred Andersen*, som sælger til *Ingvar Larsen*, der i 1963 mageskifter med *Poul Knorborg Poulsen*.

Han er født i 1936 i Hvidbjerg i Thy og gift med Gerda Knak Pedersen, født 1940 i Sdr. Nisum. De får børnene Steen i 1959, Torben i 1960, Henning i 1962, Eva i 1964, Mads i 1967 og Anne-Mette i 1969.

I 1981 bliver Sønder Morre købt af Ole Andersen, hvis søn *Steven Poul Drew Andersen* flytter ind i gården i 1982. Han er født i 1956 på Amager og er gift med Gitte Sylvestersen, født 1959 i Hørup.

Parret har børnene Anders, født 1979 og Kathrine født 1982.

Nørre Morre

Frederik Sørensen i Morre udstykker i 1852 den jord, der ligger ind mod Morre bæk og Tvis å, til sin datter og svigersøn Ane Cathrine Frederiksen, født 1829 og *Jens Haurids Pedersen*, født 1818 i Vinding som søn af Peder Fransen i Haurids. De får børnene Peder i 1853, Bodil Cathrine i 1855, Ane i 1857, Frederik i 1860, Peder i 1862, Anne Margrethe i 1864, Marie i 1867, Jens Otto i 1870 og Johannes i 1873.

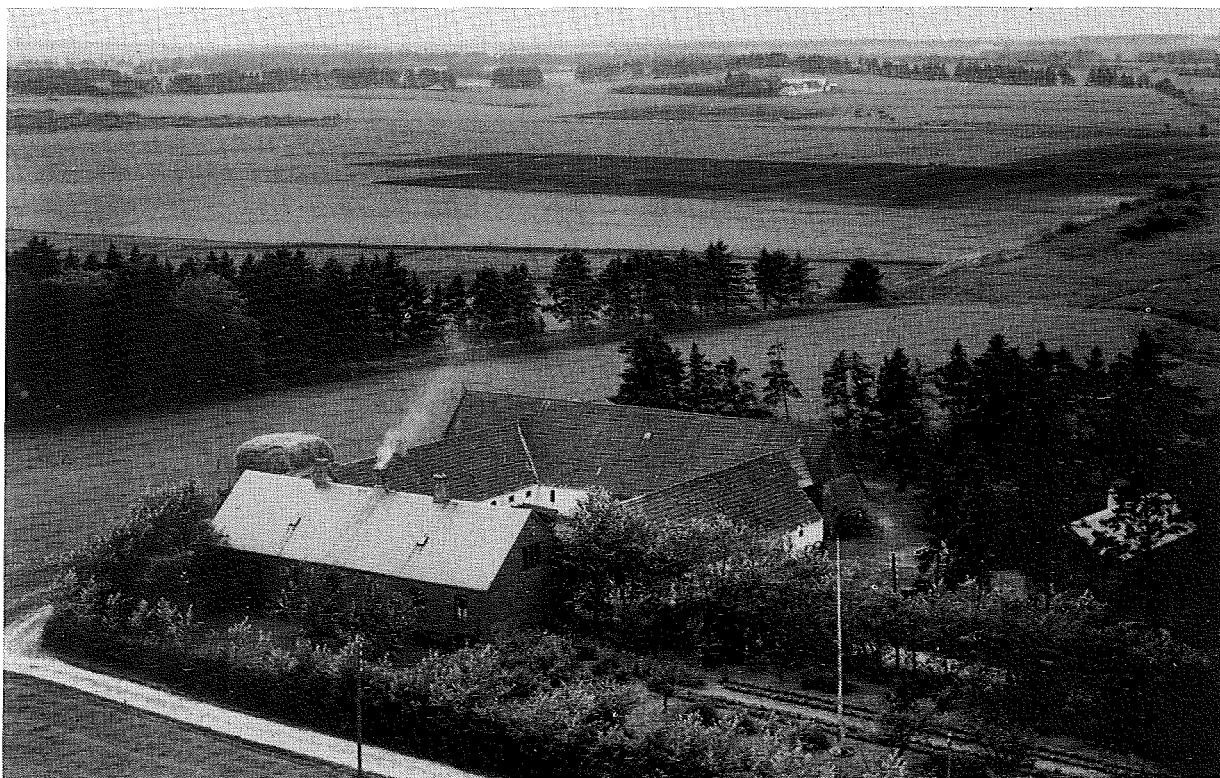
I 1887 overtager sønnen *Peder Jensen* gården. Han gifter sig i 1890 med Andersine Andersen, født 1868 i Tved i Aulum. De får børnene Jens Andreas i 1891, Sidsel Marie Katrine i 1894, Ane i 1897, Mettea og Frederikke i 1900, Mette Marie i 1902, Peder Kristian i 1905 og Vivia Perpetua i 1914.

I 1916 overgår Nørre Morre til sønnen *Jens Andreas Jensen*, som gifter sig med sin kusine Lene Marie Katrine Andersen, født 1893 i Aulum. De får børnene Sine i 1918, Peder i 1920, Kristian i 1921, Sigfred i 1923, igen en Kristian i 1926, Ingrid i 1930 og Inga i 1932. Familien får i 1944 ret til at antage navnet Morre.

Sønnen *Sigfred Jensen Morre* overtager gården i 1959 og gifter sig i 1965 med Krista Knudsen, født 1930 i Trolldhede. De får sønnen Jens Ove i 1967. I 1981 dør Sigfred Morre, og enken sælger Nørre Morre til *Therkild Christensen*, født 1957 i Nørrelund som søn af Jens Therkildsen Christensen. Han gifter sig med Lisbeth Buchhave, født 1965 i Herning. Parret får datteren Anja i 1983 og sønnen Claus i 1986.

Morreholm

Frederik Sørensen sælger i 1852 et stykke jord helt op mod skellet til Aulum sogn til *Jens Peder Madsen*, gift med Maren Jensdatter, begge fra

Stuehuset i Nørre Morre er opført i 1896 og ligger øst i gården. Vejen foran huset fører hen til Sønder Morre, hvis jorder begynder ved skellet ved de høje træer. På marken foran træerne kan man lige ane Morre bæk.

Borbjerg. De får børnene Martinus i 1855 og Elisabeth i 1857. Efter Maren Jensdatters død i 1858 gifter Jens Peder Madsen sig med Maren Bisgaard Andersen, og med hende får han sønnen Anders Christian i 1861. I 1862 dør Maren Andersen, og Jens Peder Madsen gifter sig for tredje gang. Med sin tredje kone Maren Jensen, født 1838 i Asp får han børnene Margrethe i 1865, Elise Marie i 1867, Jens Christian i 1871, Maren i 1873.

Jens Peder Madsen dør i 1874, og enken gifter sig med *Anders Danielsen*, født 1849 i Råsted. De får Jens Peder i 1875, Daniel i 1877, Marinus i 1879, Petrine Margrethe i 1883.

I 1901 mageskifter Anders Danielsen stedet til *Christen Andersen*, som flytter hertil fra Nr. Skau-

trup med sin familie og i Morreholm yderligere får sønnen Jens Anker i 1905. I 1930 får sønnen *Anders Jens Anker Andersen*, født 1901 i Nr. Skautrup, skøde på ejendommen, men året efter overgår den til broderen Jens Anker. I hans tid bliver bygningerne opført og stedet drevet som statshusmandsbrug. *Jens Anker Andersen*, der antager navnet Jens Skautrup, gifter sig med Ingeborg Hovmand, født 1909 i Hillested på Lolland. De får børnene Holger i 1931, Inger Elise i 1932 og Tove i 1938.

Jens Skautrup driver ejendommen indtil 1943. Så flytter han til Højbo ved Lauralyst og sælger Mørreholm til *Poul* og *Niels Madsen Damgaard*, sønner af Peder Damgaard i Sønder Morre. I 1944 bliver Niels Damgaard eneejer og i 1946 til-

køber han noget jord fra Sønder Morre. Han er født i 1918 i Nr. Nissum og gifter sig i 1946 med Dagmar Kathrine Vahr, født 1923 i Aulum. De får børnene Ove i 1946, Agnete i 1947, Ejvind i 1953, Jytte i 1955, Pia i 1964.

I 1948 sælger han gården og flytter til Nr. Nissum. Morreholm bliver købt af *Aage Nielsen*, født 1920 i Aagård som søn af Peder Christian Nielsen. Han gifter sig med Anna Martinsen, født 1928 som datter af Christen Martinsen i Øster Morre. De får børnene Leif i 1947, Peder i 1950 og Jens i 1960.

I 1951 sælger han Morreholm til *Aage Mortensen*, født 1927 i Søjborg som søn af Anders Horslund Mortensen. Han gifter sig med Lili Bonde Jessen, født 1928 som datter af Jes Christian Jessen i Vester Grydholt. De får i 1953 sønnen Jørgen.

I 1955 overtager Aage Mortensen sin fødegård Søjborg og sælger Morreholm til *Jens Peder Martinus Jeppesen*, som i 1957 sælger til *Jacob Halgaard*. Han er født i 1924 i Søndergård Tvislund som søn af Harald Halgaard. Han gifter sig med Ellen Jensen, født 1919 i Lejerskov. De forpagter først en ejendom på Hjerl hede og får børnene Mette Marie i 1948, Anne i 1951 og Mogens i 1952. I 1957 køber Jacob Halgaard ejendommen Morreholm, som han driver indtil 1985. Så sælger han den til *Allan Michael Hansen*, født 1950 i Hinnerup og gift med Karen Timmermann, født 1952 i Foldby. De har børnene Heidi, født 1975, Anders i 1979 og Søren i 1983.

Øster Morre

I 1850 køber *Niels Christian Christensen* en jordlod i Morre østre mose og flytter hertil med hustru og børn fra Hjørvig. De får her yderligere Jens i 1851 og Niels Martinus i 1859.

Niels Christian Christensen sælger huset i 1862 og flytter til en datter og svigersøn i Morrehus. Øster Morre bliver købt af *Niels Påskesen*,

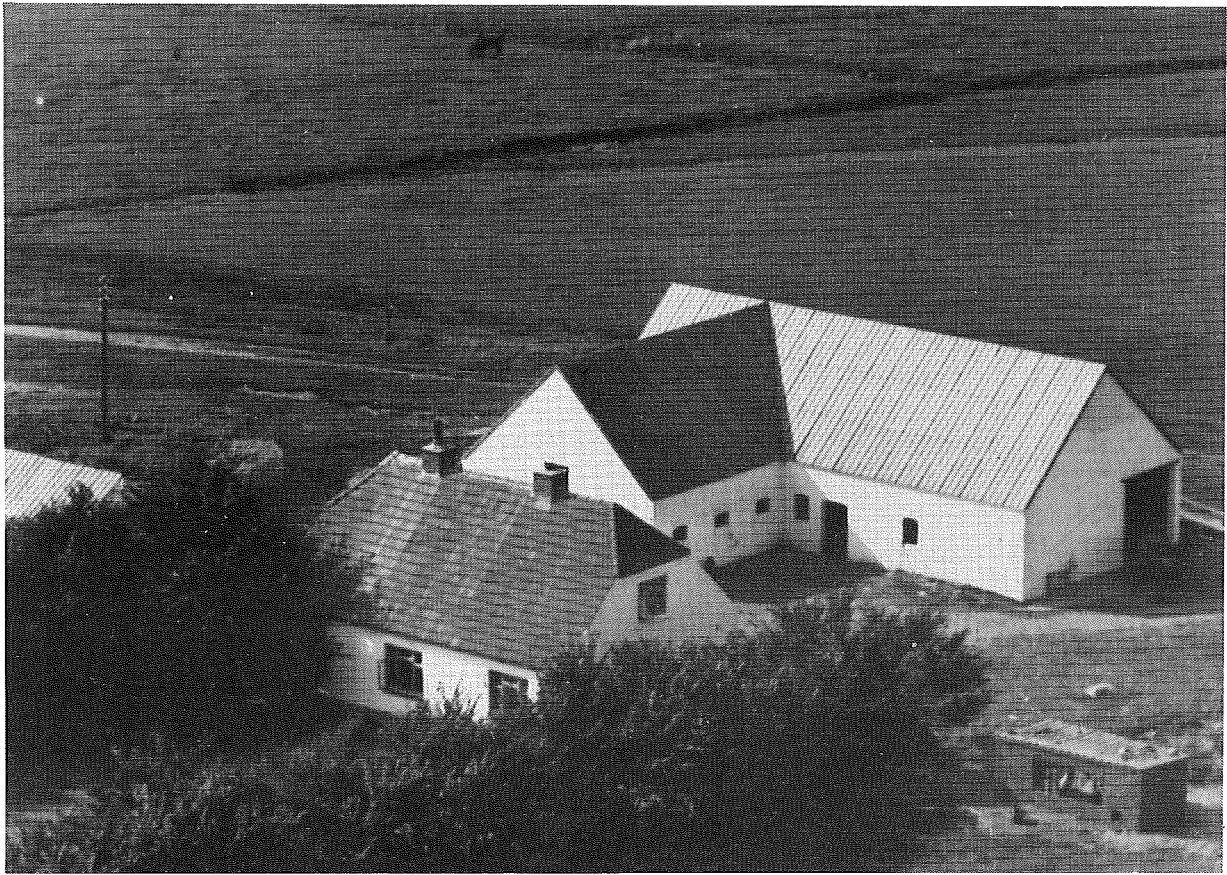
født 1815 i Borbjerg og gift med Marianne Frederiksen, født 1837 i Sinding som datter af Frederik Sørensen i Morre. De får sønnen Jens Marinus i 1869.

Niels Påskesen mageskifter i 1875 ejendommen til *Iver Kleinstrup Madsen* fra Vinding, gift med Juliane Mouridsen fra Nørre Omme. De får børnene Mads i 1875, Mourids i 1879 og Karen i 1888. Juliane Mouridsen dør i 1891, og i 1894 bliver Øster Morre solgt til *Jens Otto Jensen*, født 1870 i Nørre Morre som søn af Jens Pedersen. Han gifter sig i 1894 med Ane Margrethe Andersen, født 1866 i Tved i Aulum. Parret får børnene Jens Andreas i 1895, Cilianne Andersine i 1897, Ane Marie Metea i 1901 og Petrea Frederikke i 1905.

I 1937 sælger han ejendommen til *Christen Martinsen*, født 1898 i Gudum og gift med Magda Knudsen, født 1903 i Gudum. De får børnene Inger og Grete i 1927, Anna i 1928, Erik i 1930, Tea i 1935, Bent i 1938 og Ragnhil i 1947.

BM-Silofabrik

I 1962 overtager sønnen *Bent Martinsen* Øster Morre. Han gifter sig med Elsebeth Maria Svendsgaard, født 1936 i Lystrup ved Vivild. Parret får børnene Helle i 1963, Susanne i 1965, Claus i 1967 og Ulla i 1969. Opfindsomhed og lyst til at eksperimentere fører til, at Bent Martinsen begynder at fremstille korntørrerier og foderblandingsanlæg. Han ombygger gården til en produktionsvirksomhed, som under navnet BM-silofabrik siden midten af 1960'erne har udviklet sig til en fabrik med op til 22 ansatte, og hvoraf 30 procent af produktionen går til eksport. Endnu en enkeltmandsvirksomhed i Tvis, der udvikler sig fra lokal kundebejning til industriel produktion med betydelig eksport. I 1987 sælger Bent Martinsen den del af produktionen, der omfatter male- og blandeanlæg, således at fabrikken koncentrerer sig om fremstillingen af siloer og transportsnegle.

Vester Morre er et fint eksempel på den type statsejendomme, som opstod i 1930'erne: Et fritliggende stuehus og vinkelbygget stald og lade. Vejen bag laden fører til højre hen til Sønder Morre, til venstre til Lille Morre. På marken bagved ses Morre bæk.

Vester Morre

Den yngste af Morre-gårdene er Vester Morre, som er bygget på en udstykning fra Sønder Morre. I 1930 udskiller Jens Marinus Mortensen i Sønder Morre 25 tønder land til sin datter Eleonora Katrine Mortensen, født 1910 i Vester Høgild i Aulum og gift med *Peder Pedersen*, født 1903 i Hjerm. De opfører her en statsejendom, hvor de får børnene Gudrun i 1930, Kamma i 1932, Gerda i 1935, Norman i 1936, Gunner i 1937, Herdis i 1939, Ruth i 1940, Bodil i 1942, Vita i 1943, Holger i 1945, Jørgen i 1946 og Henning i 1948.

I 1951 sælger Peder Pedersen gården til *Anders*

Risum Jensen og flytter til Kølkær. Anders Risum Jensen er født i 1924 som søn af Anker Frederik Jensen i Højlund. Han gifter sig med Gerda Eriksen, født 1931 som datter af Mikkel Eriksen i Gertrudbæk. De får børnene Lillian i 1952, Erik i 1956 og Ove i 1963.

Anders Risum driver gården indtil 1979. Så sælger han og flytter til Tvis by. I 1981 bliver jorden solgt fra gården til Lille Morre, og i 1983 bliver Vester Morre solgt til *Niels Kristian Godiksen*, født 1953 i Bjerget i Han herred. Han gifter sig med Hanne Nielsen, født 1951 i Ladding sogn

ved Århus. Med i ægteskabet bringer hun børnene Karina og Heidi, født 1973 og 1975. Sammen får de Kirstine i 1985.

Parret opretter hundepension og hundekennel på ejendommen, som får navnet Kennel Vester Morre.

Lille Morre

På Morre mark lejer *Mikkel Johannesen* i 1858 24 tønder land hede fra Sønder Morre og opfører her en bolig af hedetørv og lyng. Mikkel Johannesen er født i Aulum i 1831 og gift med Andersine Pouline Danielsen, født 1831 i Lille Stenum i Råsted. De får børnene Johannes i 1858, Daniel i 1860, Else Marie i 1862, Iver i 1864, igen en Daniel i 1867, Petrine Margrete i 1869, Poul Christian i 1872.

I 1893 køber Mikkel Johannesen stedet, og i 1898 overtages det af sønnen *Iver Mikkelsen*, som i 1917 køber yderligere en parcel af Sønder Morre, så ejendommen kommer op på godt 25 hektar. Iver Mikkelsen gifter sig i 1894 med Inger Marie Pedersen, født 1867 i Nees sogn, og de får børnene Johannes i 1895, Karl i 1897, Andersine Pouline i 1901, Marinus i 1903, Marie Sofie i 1906, Ingeborg Elisabeth i 1908 og Anna i 1911.

I 1932 sælger Iver Mikkelsen ejendommen til sin søn *Marinus Mikkelsen*, som driver ejendommen med sin søster Anna Mikkelsen som husbestyrerinde indtil 1976. Så sælger han Lille Morre til *Anton Evald Jensen*, født 1935 i Yllebjerg i Hodsager og gift med Irma Bro Nielsen, født 1947 som datter af Peder Bro Nielsen i Tvis by. Parret får børnene Lone i 1974 og Hanne i 1985. Anton Evald Jensen køber i 1981 jorden fra Vester Morre, som han lægger til sin egen.

Morrehus

På Sønder Morre mark nord for vejen mellem Lille Morre og Øster Høvids helt op til skellet til Høvids bygger *Peder Andersen* i 1830 et aftægts- hus, da han sælger gården Morre. Her bor han til sin død og efter ham enken Maren Pedersdatter, som bliver 95 år, og som til sin død i 1849 plejes af datteren Anna Pedersdatter.

Herefter udlejes huset til den ugifte *Maren Poulsdatter*, som er født i 1811 i Asp og som lever af håndarbejde. Hun flytter siden til Baunhøj, og ind i Morrehus flytter *Lars Christian Andersen*, født 1816 i Skive. Han gifter sig i 1850 med Karen Jensdatter, født 1825 som datter af Jens Madsen Rounborg i Trindvighus. De får børnene Anders Peder i 1851, Peder Christian i 1853, Juliane Marie i 1856 og Ane i 1858.

I 1870 bor *Jens Christensen* i huset. Han er født i 1847 i Borbjerg og gift med Else Katrine Christensen, født 1844 i Lille Skautrup som datter af Niels Christian Christensen, som har boet i Lille Skautrup, i Hjørvig, i Øster Morre og som nu sammen med sin kone bor hos datteren og svigersønnen i Morrehus.

Jens Nielsen Skuremose flytter i 1879 fra Vester Dalhus i Mejdal til Morrehus. Han er født 1825 i Hjerm og gift med Jensine Marianne Christensen, født 1838 i Råsted. De flytter hertil med børnene Kristen, Karl Marinus og Anders, født i Aulum og Idom samt Cornelius og Jens Peder, født i Vester Dalhus i Mejdal. I Morrehus får de endvidere Else Marie i 1881 og Ane Elvine i 1883.

Jens Nielsen Skuremose dør i 1897, 72 år gammel, og enken flytter herefter til Sparretoft. Huset står tomt nogle år, hvorefter det nedbrydes. I 1917 sælges jorden huset har ligget på til Iver Mikkelsen i Lille Morre.

GEDBO

Forleddet er dyrenavnet ged, som på gammel-dansk hed gēt. Efterleddet kan være bō, som betyder bosted eller gård. Eller måske er det bōth, som betyder bod, skur, hytte.

I 1547 tales om 'en gård i Giedboe', som er fæstet af *Per Knudsen*. Om fæstet er gået i arv til den *Michel Pedersen*, som har gården i fæste i 1664, er ikke til at sige. Han er gift med Maren Christensdatter, og de har børnene Peder, Kirsten Maren og Else. Michel Pedersen er i 1681 en ældre mand og kan ikke klare fæsteforpligtelserne. Store Gedbo er nu 'en gård, der er forladt for armods skyld og nu dyrkes af ejeren af Tvis kloster'. Det bekræftes i 1688: 'Velbyrdig Hr. Claus Mormand bruger selv jorden'. Det er *Claus Ulrich Mormand*, som har måttet gå fra Tvis kloster, men som tilsyneladende klarer sig bedre på Store Gedbo end på hovedgården, for allerede i 1687 er der på den tidligere ødegård en karl og en pige samt en besætning på to heste, to køer, fire plæge, fire stude i fjerde år samt otte får. Det er i 1687 en stor besætning i sammenligning med de øvrige fæstegårde i Tvis.

Claus Ulrich Mormand flytter til Sønder Lem sogn, og i 1693 hedder fæsteren i Store Gedbo *Poul Lauridsen*. Hans kones navn er ikke fundet, men parret har børnene Cidsel, født i 1667, Karen i 1670, Laurids i 1676.

Store Gedbo

Fra omkring 1700 til 1710 bor der en *Anders* på Store Gedbo. Hans kone hedder vist nok Dorte.

De får børnene Maren i 1702, Niels i 1706, Poul i 1707 og Laurids i 1710. Anders Gedbo efterfølges af *Niels Pedersen* som fæster. Han gifter sig med Anne Bøjesdatter, født 1681 som datter af Bøje Jensen i Brejnholt. De får børnene Anne Johanne i 1713, Bøje i 1715, to dødfødte børn i 1720 og 1722 samt Peder i 1723. Denne søn *Peder Nielsen* overtager siden fæstet. Han gifter sig med Christiane Nielsdatter. Det ses ikke, at de har haft børn.

Omkring 1790 overtages fæstet i Store Gedbo af *Niels Bøjesen*, født omkring 1745 som søn af Bøje Nielsen i Skautrup, senere Høvids. Han gifter sig med Maren Pedersdatter, født o. 1745 vist nok i Moesby i Mejrup. Parret tjener først i Uhrlund, senere i Lindholt, før de overtager fæstet i Store Gedbo. De får børnene Anna i 1770, Peder i 1773, Bøje i 1779 og Jens i 1786.

Niels Bøjesen bliver den første selvejergårdmand i Store Gedbo, som han køber i 1804 for 1100 rigsdaler. En ganske pæn købesum, så Store Gedbo må være kommet godt i drift igen. Gården overtages af sønnen *Peder Nielsen*, som i 1806 gifter sig med Karen Margrethe Andersdatter fra Neder Yllebjerg i Hodsager. De får børnene Maren i 1807, Niels i 1808, Anne Marie i 1810, Anders i 1812 og Anne i 1814.

Efter hustruens død i 1816 gifter Peder Nielsen sig med Vibeke Kirstine Jensdatter fra Idom. De får børnene Karen i 1818, Kirsten i 1819, Jens Christian i 1821, Ane Kirstine i 1822 og Ane i 1824. Sønnen *Niels Pedersen* fra første ægteskab overtager gården i 1840. Han gifter sig med Ma-

Store Gedbo fik nyt stuehus i 1916. Her ses det gamle stråttækte stuehus, der som det nye lå syd i gården med udsigt over åen og engen, hvorfra billedet er taget omkring 1912. Personerne er ikke identificeret, men mon ikke det er Lauge Gjedbo, der sidder i skjorteærmer og kasket?

ren Davidsdatter fra Vandborg, og de får børnene Karen i 1845, Andreas i 1846, Peder i 1848, David i 1850, Ane i 1853 og Andrea i 1856.

I 1875 overtager sønnen *Peder Nielsen* gården. Han gifter sig med Anne Laugesen, født 1856 i Aulum, og de får børnene Niels i 1879, Laurids i 1881, Marie i 1884, Kirsten Nørgaard i 1886, Lars Storgaard i 1890 og Methea Katrine i 1892. Det er sønnen *Laurids Nielsen*, kaldet Lauge Gjedbo, som overtager Store Gedbo i 1910. Han gifter sig i 1912 med Dagmar Cecilie Henriksen, født 1891 som datter af Søren Henriksen i Hedegård. De får børnene Peder i 1913, Søren i 1914, Anna i

1916, Henrik i 1917, Johannes i 1920 og Aksel i 1932, som alle er døbt Gjedbo Nielsen.

Store Gedbo har altid været en stor og veldrevet gård, men tilkørselsforholdene til gården var dårlige, indtil Lauge Gjedbo bygger en solid kørebros over åen syd for gården og får vejen til Tvis by og vejen til skellet mod Aulum rettet ud og gjort farbar. Også gårdens nuværende stuehus er opført i hans tid, ligesom han fortsætter sine forældres arbejde med at opdyrke de store hedearealer til gården. Han driver gården indtil 1959; så overdrager han den til sønnen *Søren Gjedbo Nielsen*, gift med Laura Graulund fra Grønkjær i Aulum, og flytter til Tvis by.

Lille Gedbo

Lille Gedbo var oprindelig tvillinggård til Store Gedbo og lå lige syd for åen over for Store Gedbo.

Den nævnes første gang i 1633. Fæsteren hedder *Christen Poulsen*, og han er gift med Karen Gregersdatter. De får børnene Maren og Gregers.

Denne søn *Gregers Christensen* gifter sig i 1685 med Kirsten Michelsdatter fra Store Gedbo, og de får børnene Karen i 1686 og muligvis også den Christen Gregersen, der i 1707 gifter sig med Maren Christensdatter i Tvislund.

Næste fæster i Lille Gedbo hedder *Mads Christensen*. Han gifter sig i 1695 med Maren Poulsdatter, og de får børnene Christen i 1695, igen en Christen i 1696 og Poul i 1699. Efter Mads Christensens død i 1700, gifter enken sig med *Laurids Poulsen*, født 1676 som søn af Poul Lauridsen i Store Gedbo. De får sønnen Mads i 1702, men allerede i 1704 dør Laurids Poulsen, kun 28 år gammel. Om enken har giftet sig tredje gang, kan ikke fastslås. Efter 1704 optræder en *Anders* i Lille Gedbo. På samme tid er der en Anders Gedbo i Store Gedbo, men det kan ikke være samme person. Anders i Lille Gedbo, hvis kone ikke nævnes, får børnene Anders i 1704 og Mette i 1705, hvorefter han forsvinder ud af billedet. I 1707 nævnes en *Lars* i Lille Gedbo, som i 1707 bliver far til datteren Edel. En *Jens* i Lille Gedbo bliver i 1713 far til et dødfødt barn, og så hører vi ellers ikke mere til de to.

Ved midten af 1700-tallet bor *Anders Kjeldsen* i Lille Gedbo. Hans kone hedder Anne og stammer fra Vestervig sogn. De bliver gift i 1732 og får sønnen Kjeld i 1736. Næste fæster i Lille Gedbo er *Adser Andersen*, født 1736 som søn af Anders Madsen i Gertrudbæk. Han gifter sig med Anne Nielsdatter, født 1749 i Ølgryde i Nr. Felding. De får sønnen Anders Adersen i 1771. Da Adser Andersen Gedbo dør i 1795 gifter enken sig med *Søren Christensen Overgaard*, som bliver den første

selvejergårdmand i Lille Gedbo, som han køber i 1804.

Næste ejer af Lille Gedbo bliver *Anders Laursen*, født 1787 som søn af Laurids Poulsen i Smedegård. Han gifter sig i 1817 med Karen Jensdatter, født i Fabjerg som datter af Jens Pedersen Søgaard på Tviskloster. De får ingen børn, men tager en plejesøn til sig, som også hedder Anders Laursen. Han er født i 1832 som søn af Laust Christensen i Morre.

I 1844 dør Anders Laursen senior, og enken gifter sig med *Christen Jensen* fra Aulum. Også han dør efter nogle få år, og Karen Jensdatter sidder for anden gang som enke i Lille Gedbo. Plejesønnen *Anders Laursen* overtager nu gården og gifter sig med en pige, som også hedder Karen Jensdatter. Hun er født i 1828 som datter af Jens Jensen Vandborg i Hingebjerg. De får børnene Karen Andrea i 1856, Anders i 1859, Jens i 1861, Petrine i 1863, Niels Peder i 1865 og Aline Kirstine i 1868.

Af dem overtager sønnen *Anders Laursen/Lauridsen* - det er den tredje Anders Laursen i Lille Gedbo - gården i 1898, samme år som han gifter sig med Mette Marie Jensen, født 1877 i Linde, Asp, som datter af Mads Jensen Uhrlund. De får børnene Karen i 1899, Anders i 1901, Else Katriene i 1902, Magda Petrine i 1904, Emma Regine i 1906, Mads Uhrlund i 1908, Anna Metha i 1912, Eigil Hillebert i 1917.

I 1929 sælger Anders Laursen gården til sønnen *Anders Gjedbo Lauritsen* - den fjerde Anders Laursen i Lille Gedbo - som er gift med Helga Westh, født 1905 på Bornholm. I Lille Gedbo får de tvillingerne Marie Emilie og Anders Folmer i 1929.

I 1931 mageskifter han gården til svogeren *Henrik Christian Henriksen Frøjk* der kommer her til fra Asp. Han er født 1899 i Asp og gift med Karen Gjedbo Lauritsen. De har børnene Else, født 1930, og Peder 1931.

I 1940 sælger han gården til *Eskild Henriksen*

Lille Gedbo er sandelig ikke lille. Den er endnu større i dag end i slutningen af 1940'erne, da dette billede blev taget. Stuehuset er fra 1914 og stald og avlsbygninger fra 1912 og 1923. I dag er gården udvidet yderligere hen mod Morrevej, som ses i forgrunden.

Frøjk, født 1912 i Linde, Asp sogn. Han gifter sig samme år med Anna Kirstine Nielsen, født 1914 i Stauning. Pæret får børnene Else Kirstine i 1943, Christian Peder i 1945, Anna Meta i 1948 og i 1953 får de trillingerne Birthe, Marie og Søren.

Eskild Frøjk flytter i 1980 til Tvis by og sælger gården til sønnen *Søren Frøjk*, som er ugift.

Aalykke

På Store Gedbo jorder nord for åen helt op til skellet mod Brejnholt og Grydholt lejer *Jens Brix Christensen* i 1844 et stykke jord og opfører et fæstehus. Han er født i Ulfborg og tjener i Store Gedbo. Han gifter sig i 1849 med Karen Jensdatter, født 1820 i Haderup som datter af Jens Pedersen i Tusholt. Pæret får børnene Christen i 1846 og Jens i 1850.

I begyndelsen af 1860'erne flytter familien til

Sinding for senere at flytte tilbage til sognet og bosætte sig i Toftkær. Ind i fæstehuset flytter *Troels Christensen*, født 1819 i Sinding og gift med Ane Kirstine Christensen, født 1833 i Ørre. De flytter hertil fra Sinding med børnene Karen Kirstine, Kirstine Marie og Christian samt hans svigermor Kirstine Marie Pedersen.

I 1899 køber *Niels Mikkelsen* de 30 tønder land, hvor fæstehuset ligger, og opfører det nuværende Aalykke. Aalykke er et af de sidste fæstehuse i Tvis, der overgår til selveje. Niels Mikkelsen er født 1847 i Mejrup og gift med Maren Christensen, født 1847 i Langmosehus som datter af Christen Larsen i Hedelund. Pæret har boet som indsiddere i Hingebjerg hvor de i 1875 får sønnen Niels Christian Nielsen, og på Grydholt mark, inden de køber Aalykke. På Grydholt mark får de børnene Laura i 1881, Peder i 1886 og Johanne i 1890. Af plejebørn har de endvidere Jens Pe-

der Pedersen, født 1892, Niels Ingvar Pedersen i 1902 og Thorvald August Johansen i 1903.

I 1910 sælger Niels Mikkelsen ejendommen til sin plejesøn *Jens Peder Pedersen*, som driver den indtil 1917. I årene herefter oplever Aalykke en række hyppige ejerskift: *Marius Pedersen*, *Frederik Søndergaard Thomsen*, *Jens Skræddergaard*, *Daniel og Peder Eriksen*, *Johannes Nielsen*, igen til *Daniel Eriksen*, der sælger til *Niels Lars Andersen Søgaard*.

Ved tvangsauktion i 1937 bliver Aalykke købt af *Laurits Ole Lauritsen*, som flytter hertil fra Gl. Kibæk med sin familie. Han kører mælkerute for Tvis mejeri samtidig med at han driver ejendommen. I 1947 sælger han Aalykke til *Knud Leonhardt Andersen*, født 1923 i Holstebro. Han gifter sig samme år med *Erna Lilly Iversen*, født 1928 i Holstebro. Parret får børnene *Erik* i 1956, *Hanne* i 1960 og *Ulla* i 1964. *Knud Andersen* overtager *Laurits Ole Lauritsens* mælkerute og kører den i 10 år. Endvidere opretter han en minkfarm på ejendommen.

I 1964 sælger han ejendommen til *Knud Pedersen*, født 1936 i Nors og gift med *Astrid Laursen*, født 1942 i Staby. I 1969 sælger de ejendommen til *Mathias Madsen*, der har den i to år. I 1971 sælger han Aalykke til *Hans Frederik Moth*. Han er født 1928 på Mors og er gift med *Irma Trabjerg*, født 1930 i Horsens. Parret har børnene *Marianne*, født 1957, og *Klaus*, født 1959.

Skovly

Jorden til Skovly er udstykket fra Store Gedbo i 1930 til *Peder Nielsens søn Lars Storgaard Nielsen*, født 1890, gift med *Ingrid Nikoline Iversen* fra Idom. Da han i 1939 får stilling som vejmand i Tvis, sælger han jorden til *Morten Christensen* i Fyrly, som driver den sammen med sin egen. I 1942 sælger han parcellen til *Søren Aksel Henriksen* i Hedegård, og efter ham ejer *Jens Kjær* og *Harry Svendsen* hver en del af jorden.

I 1954 køber *Henning Laurenti Kjær* jorden, og

da han tilkøber et engareal, kommer den op på 28 hektar. Han opfører en statsejendom på stedet og kalder den Skovly. *Henning Laurenti Kjær* er født i 1927 som søn af *Christian Marinus Christensen Kjær* i Frydenlund. Han gifter sig med *Edith Hansen*, født 1930 som datter af *Jens Peder Hansen* i Vibholm. Parret får børnene *Anni Lisbet* i 1959, *Bodil Annette* i 1960 og *Mogens* i 1962.

Aabjerg

Christen Jensen Hingebjerg er født 1825 som søn af *Jens Jensen Vandborg* i Hingebjerg. Han gifter sig i 1851 med *Bodil Catrine Christensdatter*, der bor i Bækhus på Mejdal mark, og her får de datteren *Christiane* i 1853. Snart derefter fæster *Christen Jensen* en plet jord på Lille Gedbo mark helt oppe ved åen, og her bygger han et fæstehus.

Hustruen dør i 1855, og han gifter sig herefter med *Marianne Pedersdatter*, født 1839 som datter af *Peder Hansen* i Huldahl. De får børnene *Ove Peder* i 1862, *Frands* i 1864, *Petrine Magdalene* i 1866, *Else* i 1868, *Marianne Kirstine* i 1870 og *Mads Christian* i 1871. Samme år dør *Christian Jensen*, og enken flytter til Tvislund skolehus på Nørgård mark.

Det oprindelige fæstehus lå lidt længere mod øst ved åen end det nuværende Aabjerg, som er opført i 1879 af *Anders Trøstrup Andersen*, født 1849 i Timring. Han gifter sig med *Jensine Kirstine Karoline Knudsen*, født 1853 i Hingebjerg som datter af *Karen Jensdatter*. Parret bor først som innsiddere i Hingebjerg og får her børnene *Karen Marie Kirstine* i 1874 og *Søren Lund* i 1877. I Aabjerg får de *Karen Andrea* i 1883 og *Anders Vejvad* i 1890.

I 1885 køber *Anders Trøstrup* jorden og forøger senere ejendommens jordtilliggende ved køb af jord fra Store Gedbo og Tvislund. I 1904 mageskifter han ejendommen til *Niels Madsen*,

Ejendommen Aabjerg fotograferet i 1930, kort tid efter at Jens Julius Jensen havde købt den. Det er hans børn Frida, Thomas og Lilly Kristine, der sammen med en kusine trækker køerne ud.

som sælger til *Andreas Christensen*, der i 1906 sælger den til *Peder Christian Ejsing*. Han er født i Borbjerg i 1877 og gifter sig i 1906 med Birte Katrine Svendsen, født 1878 som datter af Johan Svendsen i Østerlund. De får børnene Hans i 1908, Johannes Marius i 1909, Hans Senius i 1912 og Nancy Marie i 1918.

I 1925 sælger han ejendommen til *Niels Dugaard*, som året efter sælger den til *Hans Peder Johannesen*, der giver den navnet Aabjerg. I 1929 sælger han den til *Jens Julius Jensen*. Aabjerg omfatter nu 56 tønder land, hvoraf de 30 endnu ligger hen som hede. Jens Julius Jensen er født i 1889 i Vildbjerg og gift med *Petrine Kirstine Dalgaard*, født 1882 i Hodsager. De har børnene Edith, født 1910, Minna i 1913, Erland i 1914,

Christa i 1918, Frida i 1921, Thomas i 1923 og Lilly Kristine i 1925.

Sønnen *Erland Dalgaard Jensen* overtager ejendommen i 1944. Han gifter sig med Emma Nielsen, født 1914 som datter af Marinus Nielsen i Lille Skautrup. Efter hustruens død i 1945 gifter han sig med hendes søster Nielsine Nielsen, født 1905. I ingen af ægteskaberne er der børn. I 1955 flytter Erland Dalgaard Jensen til Fønixsminde og sælger Aabjerg til *Willy Johannes Rasmussen*, der videresælger den til *Hans Friis Jørgensen*. Han er født i 1933 i Ølgod og gift med Ellen Marie Pedersen, født 1936 i Ølgod. De får børnene Kurt i 1955, Else i 1957, Ole i 1960, Jens i 1964 og Karin i 1966.

I 1967 sælger han Aabjerg til *Herman Jensen*,

født 1938 i Bøvling og gift med Ruth Bro Pedersen, født 1940 i Flynder. De flytter hertil med børnene Pia, født 1960, og Jette i 1963, og får i Aabjerg sønnen Søren i 1968. I 1971 sælger han Aabjerg til søstrene *Ulla* og *Elsa Voldbjerg Sørensen*, født 1941 og 1942 i Tåstrup som døtre af Karen og Niels Voldbjerg Sørensen.

Aagård

I 1914 sælger *Lauge Gjedbo* en udstykning på 32 tønder land til *Niels Kristian Svendsen*, født 1890 som søn af Johan Svendsen i Østerlund. Han gifter sig med Anna Mathilde Frederikke Jensen, født 1893 i Vorgod. De får børnene Ejner Johan i 1914 og Svend Gunnar i 1916. I 1917 sælger han ejendommen og flytter til Tvis by. Køberen er *Marius Pedersen*, der videresælger til *Jens Peder Poulsen*, født 1891 i Vind og gift med Maren Kurup Pedersen, født 1881 i Nr. Felding. De flytter hertil fra Nr. Felding med børnene Hilda, født 1912, Thomas i 1913, Anne i 1914 og Ejnar Jørgen i 1915. I Aagård får de yderligere Signe i 1918. I 1919 flytter han til Øster Høvids og sælger Aagård til *Peder Christian Nielsen*, født i 1882 i Grove og gift med Kristiane Christensen, født 1879 i Hodsager. Parret kommer hertil fra Feldborg med børnene Gerda, født 1905, Anders i 1907, Nicolai i 1908, Karl i 1909, Bernhard i 1911, Kirstine i 1912, Birthe i 1913, tvillingerne Thomas og Signe i 1915, Harry i 1916, Christian i 1918 og Anna i 1919. I Aagård får de endvidere Aage i 1920 og Ingvard i 1922.

Peder Christian Nielsen driver ejendommen indtil 1939. Så sælger han den til *Peder Ferdinand Mortensen*, født 1902 i Sønder Halgård som søn af Niels Peder Mortensen. Han er gift med Julie Kirstine Nielsen, født 1916 i Trandum i Sevel. Parret får børnene Ingrid i 1940, Karen Margrethe i 1944 og Rigmor i 1950.

Peder Ferdinand Mortensen opdyrker de sidste 6-7 tønder land hede på ejendommen. Ved overtagelsen har gården intet særskilt stuehus

men en bolig i forlængelse af stalden. Efter en brand i 1955 opfører Peder Ferdinand Mortensen det nuværende stuehus.

I 1965 flytter han til Tvis by og sælger ejendommen til *Bent Jensen*, født 1941 som søn af LAGO Jensen i Gedebolund. Han er ungarl. De nye avlsbygninger ved gården er opført af ham.

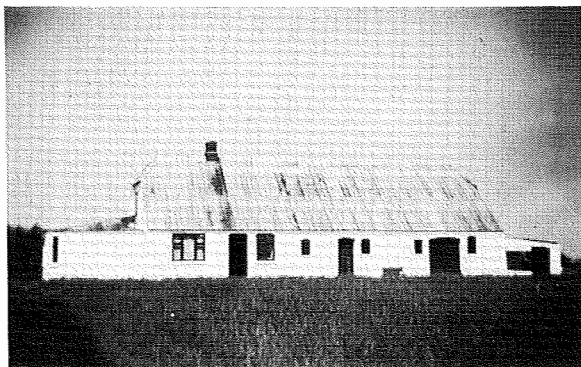
Damgård

Jorden er udstykket fra Lille Gedbo til *Niels Peder Laursen*, da han i 1889 gifter sig med Maren Jensen, født 1870 i Asp som datter af Mads Jensen i Uhrlund. Parret får børnene Karen i 1889, Anders i 1890, Anne Kathrine i 1892, Mads i 1895, Poul Marinus i 1897, Niels Peder i 1899 og Kristian i 1901.

I 1917 flytter han til Tvis og sælger gården til *Jens Christian Svendsen*, som flytter hertil fra Lillelund. Året forinden har han mistet sin kone og gifter sig nu med Kirsten Margrete Christensen, født 1895 som datter af Niels Peder Christensen i Sønderbak på Smedegård mark. De får børnene Augusta i 1918 og Niels Peder i 1920.

I 1923 sælger han gården til *Christian Frederik Kristiansen*, gift med Anna Elise Andersen. I Damgård får de børnene Jens i 1924 og Agnete i 1925. I 1927 sælger han gården til *Johannes Brejnholt*. Han er født 1901 i Resen og gift med Oda Madsen, født 1902 i Sahl. De får børnene Ove i 1926, Evald i 1929, Inga i 1931, Greta i 1934 og Elna i 1942. Ved overtagelsen i 1927 er 40 tønder land af jorden opdyrket, og Johannes Brejnholt opdyrker yderligere 12 tønder land hede og tilplanter 3 tønder land med nåletræer.

I 1943 mageskifter han gården til *Johan Lauridsen* i Engholm, som i 1945 sælger den til *Johannes Jacobsen*. Han sælger i 1950 til *Niels Peder Østergaard Pedersen*, som straks videresælger til *Henry Clausen*, der i 1951 sælger til *Knud Stubkjær Nielsen*, født 1910 i Falsled på Fyn og gift med Ziska Christensen, født 1910 i Nees. De har børnene

Fyrly omkring 1951.

Sonja, født 1938, Jytte i 1941, tvillingerne Ib og Ole i 1943, Tove i 1945, Lise i 1947 og får i Damgård datteren Helle i 1956.

I 1964 mageskifter han ejendommen med *Harry Sig Nielsen* i Måbjerg. Han er født i 1923 i Vemb og gift med Johanne Jensine Toft, født 1926 i Handbjerg. De har børnene Bodil Marie, født 1948, Mona Birgit i 1953, Henrik i 1963 og får i Damgård tvillingerne Bjarne og Anna-Mette i 1966.

Fyrly

Jens Bisgaard Sørensen, som ejer jorden til det, der senere bliver til Gedebolund, køber i 1931 et stykke jord op til Gedbo skole. I 1932 får *Morten Christensen* skøde på stedet, som får navnet Fyrly. Morten Christensen er født i 1897 i Aulum og gift med Marie Jensen, født 1904 i Aulum. De har børnene Svend Aage, født 1925, Anna Kirstine i 1933 og Vagn Aage i 1946.

I 1942 flytter de til Haurtoft og sælger Fyrly til *Marius Johannes Klint*, som straks videresælger til *Erik Kammersgaard*. Han er født i 1909 i Skals som søn af Johannes Kammersgaard i vogterhus nr. 6 og gift med Anna Kristine Hald, født 1917 som datter af Peder Christian Jensen Hald i Møl vad. De flytter til Fyrly med datteren Bodil, født 1940, og får yderligere Bruno i 1947. Erik Kam-

mersgaard ejer ejendommen indtil 1950. Så flytter familien tilbage til Tvis by og sælger Fyrly til *Harry Christian Andersen*, født 1929 i Gudum og gift med Ruth Laursen, født 1932 i Nørrelund. De får datteren Hilde i 1950.

I 1965 køber *Kaj Vilnau Uhrenholt* ejendommen og indretter agerhønsfarm på stedet. Han er født i 1933 i Oue ved Hobro og gift med Henny Rydlund Sørensen, født 1936 i Århus. De får sønnerne Claus i 1968 og Peter i 1971.

Gedebolund

Jorden til denne ejendom er udstykket i 1918 fra Lille Gedbo til *Knud Christian Knudsen* i Østerlund, og er en del af denne ejendoms jorder indtil 1928, da parcellen ved Østerlunds tvangsauktion bliver skilt fra og solgt til *Jens Bisgaard Sørensen*. Han er født i 1877 som søn af Niels Sørensen i Vester Grydholt og gift med Ane Eline Katrine Jensen, født 1872 i Borbjerg. Parret får ingen børn, men har som plejebarn hans søsterdatter Elvira Christensen, født 1916 i Holstebro.

Han opfører bygningerne engang i 1930'erne, og Gedebolund er herefter en selvstændig ejendom, som i 1939 bliver solgt til *Lago Jensen*, født 1912 i Hjern og gift med Margrethe Augusta Christensen, født 1916 i Aulum. Parret får børnene Bent i 1941, Gunhild i 1943, Eva i 1949 og Eigild i 1954.

I 1972 sælger Lago Jensen Gedebolund til *Svend Tage Albertsen*, født 1936 i Vind og gift med Hanne Elvira Madsen, født 1941 i Måbjerg. De har børnene Jan, født 1962, Dorte i 1963 og får i Gedebolund Kim i 1975.

Gedbo skole

Vinduerne i det smukt istandsatte hus ud til Gedbovej røber, at huset ikke er opført som landejendom. Huset er opført i 1914 af Tvis kommune som skole med skolestue i den ene ende og lærerbolig i den anden på en grund udstykket fra Lille Gedbo.

Den første lærer i Gedbo skole er *Hjalmar Asschenfeldt-Hansen*. Han er her kun i to år. Så efterfølges han af *Jens Hansen*, som er lærer i Gedbo skole i knap 40 år, fra 1916 til 1955. Jens Hansen er født i 1888 og 27 år, da han kommer hertil frá Grenå. Han stammer fra Horsens og gifter sig i 1924 med Sidsel Marie Katrine Jensen, født 1894 som datter af Peder Jensen i Nørre Morre. De får børnene Frode i 1928 og Herluf i 1931.

I 1955 går lærer Hansen på pension, og efter et par år med vikarer i embedet bliver *Morten Pedersen Leth* lærer i Gedbo. Han kommer hertil fra Brande og virker i Gedbo i fire år til sin pensionering i 1961. I de sidste tre år, inden Gedbo skole nedlægges i 1964, bor og underviser lærer *E. C. Sørensen* her, efter at han er fratrudd embedet som førstelærer ved Hingebjerg skole.

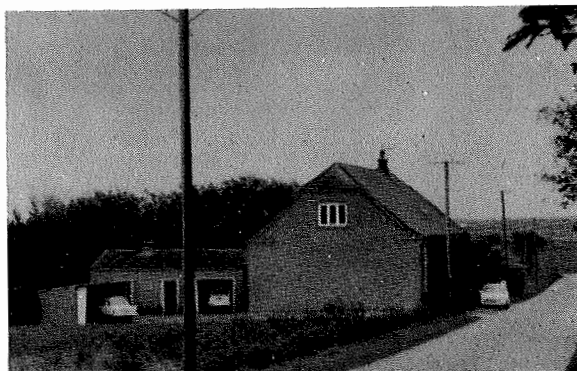
Andrea Mørup, gift med Aksel Gjedbo Nielsen i Øster Gedbo køber derefter skolen og indretter en produktion af børnetøj i skolebygningen. Det bliver en succes, men da Holstebro kommune afslår at give tilladelse til udvidelser, flytter hun produktionen til Aulum.

Ejendommen bliver solgt til *Villi Jensen Søndergaard*, født 1943 i Øster Løgum i Sønderjylland og gift med Kirsten Lundby Petersen, født 1938. Parret får børnene Laila i 1970 og tvillingerne Anja og Kari i 1972.

Villi Søndergaard moderniserer ejendommen og indretter den til beboelse. Han flytter i 1979 til Kabbels i Tvis by og sælger i 1980 Gedbo gamle skole til *Niels Christian Krogh*, født 1952 i Herning. Han gifter sig med Dorte Suhr, født 1956 i Vejle. Parret får i 1986 datteren Julie.

Fæstehus på Lille Gedbo mark

Da *Frederik Sørensen* i 1852 sælger Morre, flytter han til et fæstehus på Lille Gedbo mark. Her bor han med hustruen Bodil Cathrine Jensdatter, og efter hendes død gifter han sig i 1854 med *Jensine Pedersdatter*, som er enke efter Peder Christian Jensen i Sønderbak på Smedegård mark.

Gedbo gamle skole omkring 1964.

Frederik Sørensen dør i 1868, og enken flytter til et fæstehus på Grydholt mark, hvor hun dør i 1898.

Wolle Svenskers hus

Midt mellem Aalykke og Store Gedbo opføres i 1870'erne et fæstehus af tømrer *Ole Andersen*. Han er født i 1821 i Nåssum i Sverige og gift med Johanne Jensdatter fra Gæmsdal i Sverige. De kommer til Tvis i 1855 og bor først som indsidere på Tvis kloster mark. Parret har ingen børn men tager flere plejebørn til sig, blandt andet Johan Svendsen, født 1856 i Stokvadhushus som søn af Sven Månsson, som også stammer fra Sverige. Wolle Svensker og hans kone bor her endnu i 1890, men flytter herefter på fattiggården i Nr. Felding. Her dør Wolle Svensker i 1901.

Fæstehus

Endnu et fæstehus har der ligget på Store Gedbo jorder nord for åen. I 1860'erne bebos det af *Niels Nielsen*, født 1820 i Ivertofte i Sverige og gift med Elna Andersen, født 1823 i Nåssum i Sverige. Søster til Wolle Svensker mon? De flytter til Tvis med børnene Ane, født 1851 i Sverige og Anders, født 1858 i Tanderup. I Tvis får de endvidere Hilda Oliva i 1863 og Josephine Ane Kirstine i 1866. Parret bor her endnu i 1880, men også de flytter på fattiggården i Nr. Felding, hvor Niels Nielsen dør i 1890.

LANGELAND

Den del af Tvis sogn, som strækker sig langs Storåen fra Tvis kloster til skellet mod Aulum, kaldes for Langeland. Her ligger de fire 'holt'-gårde: Grydholt, Brejnholt, Lindholt og Tusholt, der alle nævnes i ejendomsbrevet fra 1547. Grydholt er den vestligste. Endelsen »-holt« betyder 'skov', så noget tyder på, at gårdene er opstået endnu da skoven dækkede det meste af Tvis. Forleddet er enten det gammeldanske ord 'griūt', som betyder sten, eller 'gryta', som betyder en lavning i terrænet.

Grydholt

I 1547 hedder fæsteren i Grydholt *Michel*, men ellers ved vi ikke noget om ham. I 1664 er velbyrdige hr. Niels Juel ejer af Grydholt, men fæsteren hedder *Jørgen Rasmussen*. Han har to døtre: Maren og Anne. De dør begge omtrent samtidig med, at faderen dør i 1678 88 år gammel. I de følgende år betegnes Grydholt som et øde-boel.

I 1680 gifter *Niels Mortensen* sig med Maren Pedersdatter fra Halgård, og de overtager fæstet i Grydholt. De får børnene Niels i 1681, Peder i 1682, Morten i 1683, Peder i 1685, Christen i 1687, Else i 1690, Christen i 1692 og igen en Christen i 1694.

Fra omkring 1697 er *Christen Pedersen* fæster i Grydholt. Hans kone nævnes ikke, men parret får børnene Peder i 1703, Christen i 1705, Christian Peder i 1707, Niels i 1711, Apelone i 1713, Else i 1717, Johanne i 1720 og Sara Magdalene i 1722.

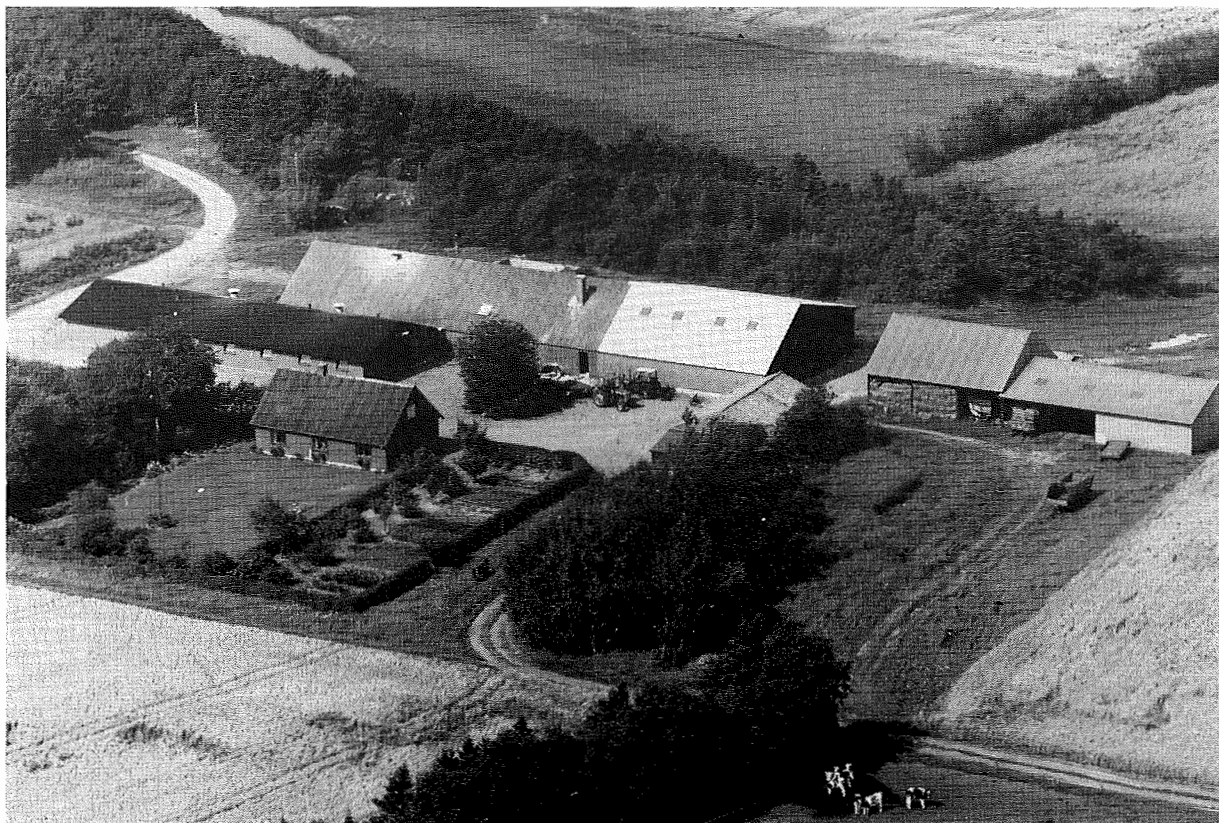
Hvor denne familie bliver af, vides ikke, men

han efterfølges af *Herman Jepsen*, født 1722 i Brejnholt som søn af Jep Hermansen. Han gifter sig med Mette Christensdatter Trabjerg, født o. 1712. Det ses ikke, at de får børn. I 1771 dør Herman Jepsen, og enken gifter sig i 1773 med *Christen Gregersen* fra Mejrup. Han er født o. 1741, og da Mette Christensdatter dør i 1799, gifter han sig med Anne Andersdatter Skovbæk i Mejrup, som tjener hos ham. Hun er født i 1755. Heller ikke i dette ægteskab ses det at der har været børn.

Da Christen Gregersen går på aftægt, overtages fæstet af *Christen Christensen*, som i 1804 bliver den første selvejergårdmand i Grydholt. Han er gift med Ingefred Pedersdatter, og parret kommer hertil fra Røjkær i Vind med sønnen Jens, født 1792. I Tvis får de endvidere datteren Maren i 1806. I 1823 dør Christen Christensen, og i 1826 bliver gården skødet til *Mads Nielsen* fra Lille Hessel i Borbjerg. Han har muligvis giftet sig med enken, for i 1829 skødes gården til *Jens Christensen*, som er hendes søn fra ægteskabet med Christen Christensen.

Jens Christensen har tjent udensogns, er gift med Ellen Christensdatter fra Ulfborg, og parret kommer hertil fra Vind sogn med børnene Anne Marie, født 1815 og Christen, født 1820. Jens Christensen og hans kone går på aftægt i Højberghus i 1844.

Gården overtages af sønnen *Christen Jensen*, som samme år gifter sig med Ane Pedersdatter, født 1824 som datter af Peder Nielsen Gedbo. De får børnene Jens i 1845, Peder i 1846, Søren i

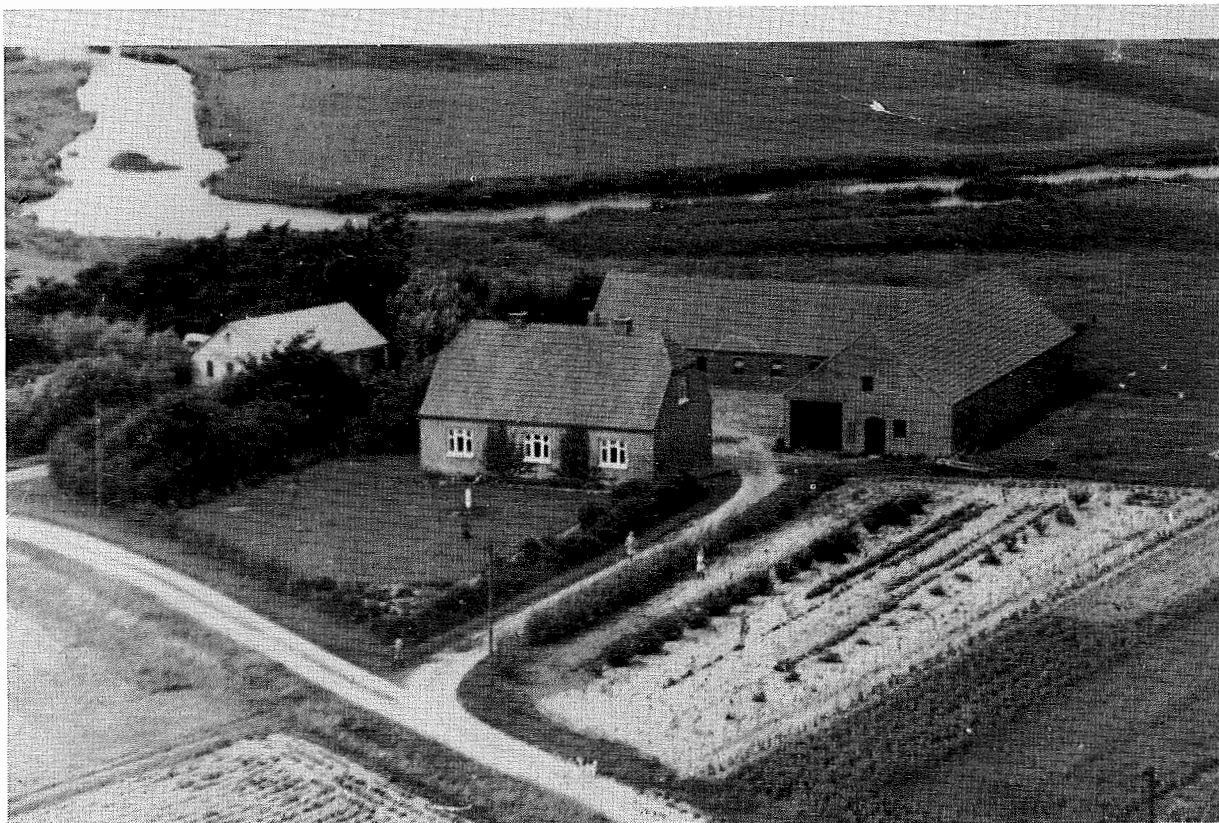
Avlsbygningerne på Gammel Grydholt var nedbrændt, da Henning Jensen købte ejendommen i 1959 og opførte de nye bygninger, som ses på dette billede fra 1981. Også stuehuset, som er bygget i begyndelsen af 1930'erne, har han ombygget og moderniseret.

1847, igen en Søren i 1848, Eline i 1850. Ane Pedersdatter dør i 1851 og Christen Jensen gifter sig med Ane Jensen fra Mejrup, med hvem han får Ane i 1856, Elenius i 1858, Elinor Louise i 1859, Jens i 1864, Laurits i 1867.

Sønnen *Peder Christensen* Grydholt fra første ægteskab, som hidtil har drevet Sønder Grydholt, overtager Grydholt i 1884 og flytter hertil med kone og børn. Yderligere får de Ane i 1885 og Maren i 1887. Samme år dør moderen kun 35 år. Peder Christensen Grydholt er kreaturhandler og slagter, og det går han mere op i end i landbruget. Gården er en del forsømt, da den i 1891 overtages af købmand *Jeppe Schou* i

Holstebro. Peder Grydholt bebor dog stadig gården, som han generhverver i 1904. I ejendomsprotokollen får Grydholt denne anmærkning: »Alt i en skrækkelig forfalden tilstand«. I folketællingslisterne står der ud for Peder Grydholt erhverv: »Gårdmand, slagtermester«, mens der ud for de to voksne sønner står: »Slagter, kortspiller«. - Det sidste har måske været nok så indbringende.

I 1916 bliver gården solgt til *Niels Christian Nørgaard*, og herefter følger en række hyppige ejerskift. Fra 1916 til 1931 er der ingen, der bliver på gården mere end tre år. To gange må Niels Christian Nørgaard overtage gården, formentlig for at få dækket sit tilgodehavende, senest i 1931.

Storåen slynger sig tæt ind til Mellem Grydholt, som her er fotograferet omkring 1952, da Harald Sidelmann overtog ejendommen.

I 1932 bliver Gl. Grydholt købt af *Niels Julius Knudsen*, som netop er vendt hjem efter 7 års ophold som farmer i USA. Niels Julius Knudsen er født i 1886 i Mejrup og gift med Hansine Anine Klausen, født 1892 i Nr. Felding. De kommer hertil med børnene Mette, Peder og Bruno, født 1921, 1922 og 1928. Efter ankomsten til Grydholt får de Gerda i 1933.

I 1945 sælger de gården til *Hans Christensen* og flytter til Vinding.

I 1959 bliver Gl. Grydholt købt af *Henning Jensen*, født 1933 som søn af Jens Peder Jensen i Blæsbjerg. Han gifter sig med Erna Søgaard Pedersen, født 1938 i Salling. De får børnene Karin i 1965, Kirsten i 1968 og Jonna i 1972.

Mellem Grydholt

I 1817 lejer *Willum Willumsen* en stump jord på Grydholt mark og opfører her et fæstehus, som han senere køber til ejendom. Willum Willumsen ernærer sig som murer og som daglejer. Omkring 1830 flytter han fra stedet, som overtages af *Svenning Madsen*, som kommer hertil fra Vildbjerg med sin hustru Marianne Christensdatter, som stammer fra Naur, og sønnen Georg, født 1826 i Vildbjerg. Endvidere bor hos dem hans mor Karen Christensdatter og stedfaderen Lars Nielsen, som begge nyder aftægt hos Svenning Madsen.

I 1858 overdrager Svenning Madsen huset til

Ejendommen Knudsensminde omkring 1960. Stuehuset blev i 1967 nedrevet og et nyt opført vest for, dér, hvor der på billedet står en række graner.

sønnen *Georg Svenningsen*, som gifter sig med *Karen Poulsen* fra *Vinding*. De får børnene *Svenning* i 1855, *Marianne* i 1859 og *Poul* i 1867. I 1890 køber *Peder Pedersen Lindballe* stedet til sin søn *Mourits Pedersen Lindballe*, født 1861 og gift i 1888 med *Karen Christensen*, født 1860 i *Vinding*. De får børnene *Else Marie* i 1892, *Maren* i 1895, *Petrine* i 1897 og *Peder* i 1901.

I 1921 får sønnen *Peder Lindballe Pedersen* skøde på ejendommen. Han driver den indtil 1931.

Så tilfalder den søsteren *Petrine Kristine Pedersen*, som samme år skøder den til *Viggo Frederiksen*, der i 1936 sælger til *Hans Jensen*, der i 1940 sælger til *Preben Langhorn*, der i 1948 sælger til *Valdemar Nielsen*, der i 1952 sælger til *Harald Sidelmann*.

Harald Sidelmann er født i 1921 i *Råsted* og gift med *Gudrun Elisabeth Kokholm*, født 1930 i *Øster Hjerm*. De får børnene *Peter* i 1954, *Hanna Mathilde* i 1956, *Anette Kornelia* i 1962.

Knudsensminde

Thomas Pedersen fra *Over Uglkær* flytter i 1830 med hustru og børn til *Grydholt* mark, hvor han opfører et fæstehus. I 1840 dør *Thomas Pedersen*, og enken overdrager stedet til svigersønnen *Knud Christian Laursen* fra *Borbjerg*, der gifter sig med datteren *Karen Thomasdatter*, født 1814 i *Uglkær*. De får sønnen *Laurids* i 1842, men flytter i

Der er 80 år mellem disse to billeder af Vester Grydholt. På billedet fra 1906 står Niels Sørensen og hustruen Karen sammen med børnene Anders Kristian, Marentine og Agathe foran gården, som nok kunne trænge til en kærlig hånd.

1844 til Hjørvig på Tvis kloster mark, hvor de bor til 1850. Så flytter de tilbage til huset på Grydholt mark, hvor de yderligere får børnene Thomas Christian i 1850, Marie i 1853 og Christian i 1859.

Sønnen *Thomas Christian Knudsen* overtager ejendommen i 1879. Han gifter sig med Ane Marie Nielsen fra Måbjerg, og de får otte børn: Katrine Marie i 1880, Knudsine Kirstine i 1882, Niels Kristian i 1884, Ciliane i 1885, Mette Marie Katrine i 1887, Peder Kristian i 1890, Marentine Emilie i 1894 og Marianne i 1896. Efter hustruens død i 1897 antager Thomas Knudsen en husbestyrerinde Mette Marie Jensen, født 1865. Med hende får han børnene Jens Valdemar i 1903 og Carlo Emil i 1905.

I 1908 sælger han ejendommen til *Mourits*

Christensen, der sælger den til *Peder Christensen*, der har den indtil 1912. Så flytter *Niels Christian Nielsen* ind i huset. Han kaldes Christian Mikkelsen, for han er født i 1875 som søn af Niels Mikkelsen i Aalykke. Niels Christian Nielsen er enke-mand efter Marie Petrine Andersen, med hvem han har børnene Magda, født 1900 og Aksel født 1903. Han flytter hertil fra Aulum og gifter sig i 1912 med Ane Johanne Jensine Christensen, født 1887 i Borbjerg. De får børnene Magnus i 1913, Helga i 1914, Jenny Kathrine i 1915, Niels Juhl i 1916, Jens i 1919, Volmer i 1920, Agnete i 1922, Mary i 1926, Signe i 1928.

I 1949 overtages ejendommen af sønnen *Niels Juhl Nielsen*, der driver den indtil 1955. Så sælger han den til *Aksel Damgaard*, der videresælger den

Vester Grydholt brændte i begyndelsen af 1930'erne, og nye bygninger blev opført på stedet. Af dem eksisterer kun stuehuset, som i dag er ombygget og moderniseret. Aulsbygningerne er nyopførte i Ernst Brødbæks tid.

til *Svend Aage Christensen*, født 1925 som søn af Morten Christensen i Fyrly. Han er gift med Dagny Grønne Jensen, født 1927 i Nr. Felding. Parret får børnene Hans i 1954, Lene i 1959, Tommy i 1964 og Eva i 1968.

I 1958 sælger de ejendommen til *Verner Nissen Aalbæk*, født 1935 som søn af Nis Peter Nissen Aalbæk og gift med Gerda Marie Risom, født 1938 i Hodsager. De får børnene Bente i 1959, Elna i 1961, Villy i 1964, Arne i 1965 og Knud i 1976.

Vester Grydholt

Da *Christen Gregersen* går på aftægt i 1803, bygger

han sig et hus vest for Grydholt helt op til skellet til Tvis kloster jorder. Her dør han i 1820, 90 år gammel, og enken Anne Andersdatter gifter sig med *Niels Sørensen*, født o. 1774. Hun dør i 1841. Niels Sørensens død er ikke fundet.

I 1843 bliver stedet solgt til *Mads Eriksen*, født o. 1808 i Borbjerg og gift med Ane Sørensdatter, født o. 1815 i Borbjerg. De flytter hertil med sønnen Erik Christian og får yderligere Søren i 1842, Herman i 1845, Bent Marinus i 1847, Niels i 1849, Edel Kirstine i 1850, Ane Marie i 1853, Knud Christian i 1855, Karen Marie i 1858 og Jens Martinus i 1860.

Sønnen *Bent Marinus Madsen* overtager ejendommen i begyndelsen af 1870'erne. Han er gift med Christine Lauridsdatter, og de får børnene

Mads Christian i 1873 og Laurids i 1875. I 1877 sælger han ejendommen, der nu kaldes Vester Grydholt, til *Niels Sørensen*, født 1852 i Hjerm og gift med Karen Jensen, født 1846 i Borbjerg. De kommer hertil med sønnen Søren Christian og får i Tvis yderligere 9 børn: Jens Bisgaard i 1877, Jens Kristian i 1879, Marinus i 1882, Marie Charlotte Amalie i 1884, Marentine Kirstine i 1885, Ane Nielsine i 1887, Anders Kristian i 1890, Agathe Kamilla i 1894.

I 1911 bliver ejendommen solgt til *Thomas Jensen*, der året efter mageskifter med *Anton Andersen*. Han tilkøber den jord på Tvis kloster mark, hvor Bakhus ligger, lægger jorden til sin egen og nedbryder Bakhus. I 1916 sælger han ejendommen, og herefter følger en række hyppige ejerskift: *Marius Pedersen*, *Jul. Nordestgaard*, *Chr. Jensen*, *Th. Lambertsen*, *Chr. Jessen*.

Jes Christian Jessen, der køber gården i 1923, er født i 1897 i Sem sogn i Sønderjylland og gift med Margrethe Kaltoft Bonde, født 1897 i Gram sogn. De får børnene Else i 1925, Lili i 1928, Sigrid i 1931 og Mogens i 1933. I 1961 dør Christian Jessen, og enken sælger gården til *Ernst Brødbæk*, født 1938 i Mejrup, som gifter sig med Gunhild Madsen, født 1942 i Hodsager. De får børnene Aase i 1962, Kjeld i 1964, Kim i 1967 og Kent i 1970.

Bjerrehus

I 1872 gifter *Peder Christensen* sig og bosætter sig som boelsmand i Sønder Grydholt. Han er født 1846 som søn af Christen Jensen i Grydholt og han gifter sig med Christiane Knudsen, født 1851 i Mejrup. De får børnene Ane i 1874, Jens i 1875, Karen Andrea i 1877, Jensine Christine i 1880 og Christen i 1883.

I 1884 overtager Peder Christensen Grydholt sin fars ejendom Grydholt, og i 1888 flytter *Søren*

Lund Jensen fra Hingebjerg til Sønder Grydholt. Han driver stedet til sin død i 1891, hvorefter Bjerrehus overtages af *Søren Møller Jensen*, der sælger Mølvad for at flytte til Bjerrehus. Han er ugift og lever med sin søster Henriette Jensen som husbestyrerinde. I 1903 flytter de tilbage til Mølvad. Bjerrehus bliver derefter først lejet og senere købt af *Christian Christensen*, født 1872 og gift med Else Marie Bertelsen, født 1870. De flytter hertil med børnene Mourits, Kristian, Maren, Marie og Elna og får i Bjerrehus, som ejendommen nu kaldes, desuden Jens Peder i 1904 og Søren i 1908. I 1906 bliver Christen Christensen bestyrer af ejendommen Vester Brejnholt.

I 1910 mageskifter Christian Christensen ejendommen til *Peder Christian Pedersen*, og herefter følger en række hyppige ejerskift: *Carl Ingemann Christensen*, *Peder Christensen*, *Karen Andrea Christensen*, *Marius Pedersen*, *Christian Hinnerskov*, *Christian Nørgaard*. Han her formentlig udlejet huset, for i 1914 bor en *Peder Nielsen* i Bjerrehus og i 1915 igen *Peder Christensen*.

I 1918 bliver Bjerrehus købt af *Thomas Bro Nielsen*, født 1888 i Nr. Felding som søn af Johannes Nielsen i Smedely på Blæsbjerg mark. Han er gift med Kirsten Eriksen, født 1885 som datter af Rasmus Eriksen i Damtoft. De flytter hertil med børnene Johanne, født 1910, Niels Peter i 1911, Astrid i 1913 og Aksel i 1915. I Bjerrehus får de yderligere Karl Rasmus Ægidius i 1918 og Karla Erika i 1924.

I 1930 sælger han Bjerrehus til svogeren *Kristian Eriksen*, født 1895 som søn af Rasmus Eriksen i Damtoft. Kristian Eriksen er gift med Helvig Jørgensen fra Højslev. Der er ingen børn i ægteskabet, men hun har datteren Esther, født 1921.

I 1944 bliver Bjerrehus købt af slagtermester *Peder Østerby* i Skolegade i Holstebro, der driver den ved skiftende bestyrere. I 1951 sælger han til *Martin Mortensen*, der videresælger den til *Volmer With Hansen*. I 1961 sælger han Bjerrehus til *Aage*

Iversen, født 1909 i Skanderborg Stilling sogn og gift med Edle Margrethe Adelstorp, født 1914 i Øster Vraa. Parret har børnene Bente født 1939, Søren i 1942 og Bodil i 1948. Aage Iversen driver ejendommen videre og anlægger i 1980'erne grantræskultur på en del af ejendommens jorder.

Højberghus

På Grydholts jorder øst for gården helt op mod skellet til Brejnholts jorder opstår der omkring 1815 et fæstehus, som eksisterer indtil kort før Første verdenskrig. Det er tømrer *Henrik Nielsen*, der i 1815 kommer her til sognet og slår sig ned på dette sted. Han er født omkring 1777 uden-sogns og gifter sig med Else Catrine Christensdatter, der er født o. 1792 udensogns. Med sig har de to børn, og efter ankomsten til Tvis får de desuden Niels Christian i 1816, Jens Christian i 1819, Inger Marie i 1823, Ane Kirstine i 1826. I 1832 dør moderen Else Catrine i barselsseng kun 40 år gammel, og Henrik Nielsen bor derefter som enkemand i Højberghus med Ane Margrethe Madsdatter som husholderske.

Da *Jens Christensen* i Grydholt og hans kone går på aftægt i 1844, flytter de ind i Højberghus. Jens Christensens kone Ellen Christensdatter dør i 1856, og i 1857 gifter han sig i en alder af 65 år med den 33-årige Dorte Cathrine Eskildsdatter fra Mejrup, som har sønnen Andreas Jacobsen, 3 år. I 1877 dør Jens Christensen, og herefter bor hans sønnesøn *Søren Christian Christensen* - Søren Grydholt - en kort tid i huset. Han er født i 1848 i Grydholt som søn af Christen Jensen. Han gifter sig med Marianne Pedersen, født 1849 i Naur, og får i 1878 datteren Ane Marie. Herefter flytter de til Kragdalthus på Tvis kloster mark.

Herefter bor enken *Johanne Madsen* i Højberghus. Hun er født 1820 i Lemvig. Hun er flyttet hertil med sine to voksne børn Peter, født 1857, og Oline, født 1856. Begge er født i Ramme sogn.

I begyndelsen af 1880'erne flytter *Ole Kristian Noe* ind i Højberghus. Han er født i 1829 i Ulfborg og gift med Ane Johanne Nielsen, født 1827 i Flynder. De har sønnen Jeppe, født 1871 i Flynder.

Den sidste beboer i Højberghus er *Niels Furbo*, som hedder Niels Kristian Magnus Jensen. Han er født i 1880 i Bjørnsholm sogn og gifter sig i 1903 med Jensine Christine Christensen født 1880 som datter af Peder Christensen Grydholt. I 1907 bygger Niels Furbo, som er tømrer, et hus i Hovedgaden 12 i Tvis og fraflytter Højberghus, som derefter nedrives.

Fæstehuse

Tvis nordre kommuneplantage er anlagt i 1933 på en del af den næsten sammenhængende hede, som endnu i 1930'erne strakte sig nord for Tvis Å. Kommunen køber 144 tønder land af Vester Brejnholt og Grydholt. Ikke for at skabe grønne områder, men for at hjælpe gårdene på fode igen efter de mange konkurser og ejerskift, som siden 1900-tallets begyndelse rammer de store gårde på Langeland, og som er nær ved at lægge dem øde. Det beløb de to gårdejere får for jorden dækker lige netop den næste terminsydelse på gårdene, har Holger Jensen i Vester Brejnholt fortalt.

På denne hede opstår allerede i midten af forrige århundrede nogle små fæstehuse, flest på den del, der hører under Grydholt. I et af husene bor *Peder Carlsen* fra Aulum, gift med Ane Johanne Pedersdatter fra Nørre Felding. I et andet bor *Christen Sørensen*, født 1817 som søn af Søren Mogens i Munkedal. Han er gift med Ane Catrine Jørgensen fra Sevel. De får børnene Ane Kirstine i 1853, Ane i 1856, og Søren i 1859. Hos dem bor endvidere Christen Sørensens far Søren Mogens på aftægt.

Senere - det vil sige i 1880'erne - bor *Niels Mikkel* i et af husene. Han køber i 1899 Aalykke. I

et andet bor *Jens Jensen*, gift med Thilda Olivia Nielsen. De får datteren Metteline Kirstine i 1884. I et tredje hus bor *Kresten Jensen* fra Vind, der er gift med Ane Jensen fra Mejrup.

I 1893 bliver et af fæstehusene solgt til *Jens Christian Sørensen*, født 1858 i Sahl og gift med Marianne Jensen, født 1859 i Vemb. De flytter hertil fra Struer med datteren Johanne Marie, født 1890, og får yderligere Karen Marie i 1893, Severine Margrethe i 1896, Søren i 1898 og Niels i 1899. Denne lille ejendom brænder i begyndelsen af århundredet og jorden bliver derpå solgt tilbage til Grydholt.

I begyndelsen af dette århundrede bor *Jens Sørensen Holm* i et af husene. Han er født 1836 i Mejrup og enkemand efter Ane Birgitte Bertelsdatter Kamp, født 1842 i Gørding. De har tidligere boet i Løjhøj, flyttede derpå til Borbjerg og i 1886 tilbage til Tvis. I et andet af fæstehusene bor *Abraham Pedersen*, en ugift skomager, født 1827 i Sverige. Han har tjent på Lauralyst og hos Bluhme i Skovbolig, har boet i Skautrup skole, hvor han gik til hånd. Senere bor han i Spangsmosehus og bliver optaget på asylet Frydenlund i Tvislund, hvor han dør i 1916.

Sivert Jensen, kaldet Lang Sivert eller Sivert Post, bor også i et hus på Grydholt hede i begyndelsen af århundredet. I 1912 anmoder han kommunen om 100 kroner til istandsættelse af huset, men kommunen finder boligen så ringe, at man i stedet vedtager at leje en lejlighed til ham i Tvis by.

Brejnholm

Forstavelsen er 'brejne' og efterstavelsen står for 'skov'. Gården nævnes i 1547, og dens fæster er *Per Andersen*.

I 1636 nævnes en *Peder Christensen* i Brejnholm, og i 1666 hedder fæsteren *Frans Knudsen*. Også en *Christen Olufsen* har til huse i Brejnholm, hvor han dør i 1678 65 år gammel. Hans kone hedder

Karen Nielsdatter. Hun dør 80 år gammel i 1700.

Den næste fæster er *Bøje Jensen*. Han er født o. 1640 og dør i 1700 60 år gammel. Han var vist nok gift med Anne Jensdatter, som dør i 1710 66 år gammel. De får børnene Jens i 1677, Anne i 1681 og Karen Bojesdatter i 1686.

Det er sønnen *Jens Bøjesen*, der overtager fæstet. Hans kones navn nævnes ikke, og de har tilsyneladende ingen børn, men som faddere ved barnedåb hos andre familier nævnes ofte »Jens Brejnholm og hans hustru og søster«.

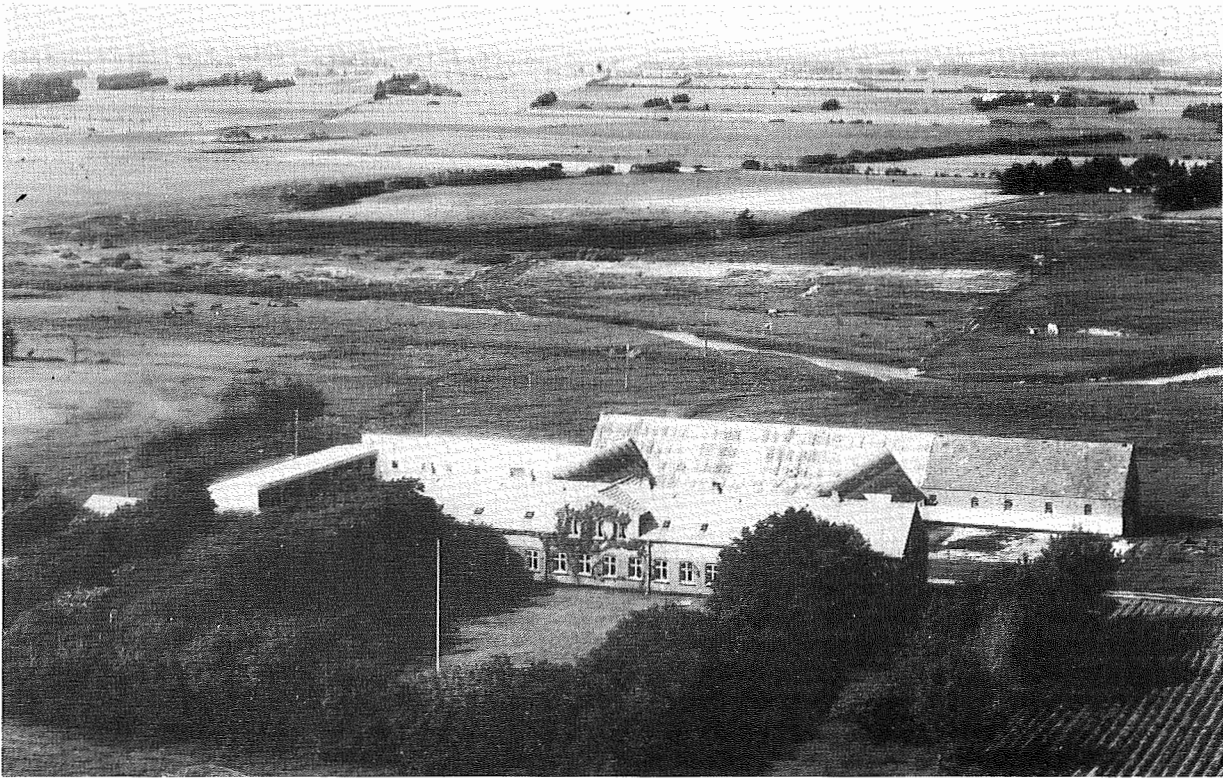
Efter Jens Bøjesens død i 1721 kommer der en fæster udefra. Det er *Jep Hermansen*, der vist nok stammer fra Råsted, og som i 1722 i Tvis kirke bliver gift med Dorete Albertsdatter. De får børnene Herman i 1722, Kirsten i 1724 samt muligvis Jeppe og Anders Jepsen.

Omkring 1730 opgiver Jep Hermansen fæstet på Brejnholm og flytter til Smedehuset på Tvis kloster mark. Ny fæster i Brejnholm er *Søren Christensen*, som i 1730 gifter sig med Mette Madsdatter, født 1709 som datter af Mads Andersen i Gertrudbæk. Søren Christensen er født uden-sogns o. 1699, muligvis en søn af Christen Larsen, der i 1720 fæster Uhrlund.

Søren Christensen og Mette Madsdatter får en datter Maren i 1731, Anna i 1733, Michael i 1734, Dietrich i 1738, Mads i 1741, Dorte i 1743, Christen i 1750, Anne Cathrine i 1752.

I 1756 flytter Søren Christensen til Tvislund, mens fæstet i Brejnholm overtages af svigersønnen *Niels Christensen*, født o. 1736 som søn af Christen Pedersen i Nybo, og gift med Anne Sørensdatter. De får børnene Mette i 1756, Kirsten i 1760. Derefter flytter de til Tvislund Søndergård.

Anders Pedersen fra Tvislund flytter så til Brejnholm med sin familie. Hans kone Anne Pedersdatter dør i 1778, og i 1783 gifter Anders Pedersen Brejnholm sig med Kirsten Nielsdatter, født 1760 som datter af den tidligere fæster i Brejnholm Niels Christensen. De får børnene Anne i 1784,

Øster Brejnholt er her fotograferet fra syd omkring 1961. Den gamle Brejnholtgård, som nedbrændte omkring århundredskiftet, lå lidt nærmere Storåen på marken nordvest for gården.

Niels i 1794, Christiane i 1797, Jens i 1801, Mads i 1805.

Anders Pedersen Brejnholt dør i 1809. De sidste år af sit liv var han blind, fremgår det af kirkebogen. I alt var han gift i 57 år i to ægteskaber. Kirsten Nielsdatter dør i 1826 66 år.

Anders Brejnholt er den første ejer af Brejnholt, idet han køber gården i 1804 for 950 rigsdaler og 225 for tienden.

Det er sønnen *Jens Andersen* fra Anders Brejnholts andet ægteskab, der overtager gården. Han gifter sig med Marianne Andersdatter, født o. 1798 i Naur. De får børnene Anders i 1828, Kirsten Marie i 1831, Marie Catrine i 1833.

Sønnen *Anders Jensen* driver gården for forældrene på deres ældre dage, men først i 1864 får

han skøde på den. I 1865 gifter han sig med Johanne Pedersdatter, født 1835 i Borbjerg. De får børnene Jens i 1867, Peder i 1869, Niels Christian i 1871, Peder Christian i 1873, Marinus i 1877, Søren i 1880 og Inger Marie i 1883.

Kort før århundredskiftet brænder Brejnholt, og faderen deler herefter de 450 tønder land. Nær ved den nedbrændte gård opføres en ny gård, som får navnet Øster Brejnholt, og den skøder han til sønnen Niels Christian Andersen. Vestfor opføres en ny Brejnholt-gård, som kaldes Vester Brejnholt på den jord, som Anders Brejnholt skøder til sønnen Marinus Andersen, der efter kort tid sælger den til broderen Peder Christian Andersen. I 1905 antager Anders Jensen navnet Brejnholt for sig og sine efterkommere.

Øster Brejnholt

Gården omfatter 212 tønder land, da den genopføres omkring århundredskiftet lidt sydøst for den nedbrændte Brejnholt gård, og efter at Vester Brejnholt er udskilt som selvstændig ejendom. Sønnen *Niels Christian Andersen*, der får Øster Brejnholt, gifter sig med *Katrine Iversen*, født 1878 som datter af *Niels Iversen* i Smedegård. De får børnene *Johanne* i 1900, *Niels Aage* i 1902 og *Mette* i 1905.

I 1905 sælger *Niels Christian Andersen* Øster Brejnholt til *Jacob Pedersen Klogborg*, født 1879 og gift med *Karen Marie Kristensen*, født 1884. De får sønnen *Peder* i 1907, men sælger gården i 1908. Øster Brejnholt får i de følgende halvtreds år en omtumlet tilværelse med utallige ejerskift, fogedudlægninger og tvangsauktioner, så det knap er til at hitte rede i:

Marinus Pedersen Klogborg får skøde på den i 1908. I 1909 tilhører den *Jeppe Nielsen Bisgaard*. I 1915 ejes den af *Frederik Frederiksen Gasseholm*, som i 1922 mageskifter den til *Knud Kristian Knudsen* i Østerlund. *Jeppe Jepsen* får fogedudlægsskøde på den i 1927. Han sælger den i 1929 til *Jens Østergaard Nielsen*, der samme år videresælger den til *Christian Ingerslev Nielsen*. I 1932 går den på tvangsauktion, og i 1937 får *Jørgen Marinus Jørgensen* fogedudlægsskøde på den. I 1941 står en fru *B. W. Ørndrup* som ejer, men både i 1941 og 1942 afholdes der tvangsauktion på gården. I 1945 får *B. Kvetny* fogedudlægsskøde på den. *Ejner Flensted Nielsen* ejer den i 1947. I 1949 bliver den solgt til *Jens Abildgaard* og *Kr. Faurskov-Larsen*, der samme år videresælger den til *Niels Andersen*. I 1954 ejes den af *Christian Pedersen*, der samme år sælger den til *Niels Larsen*, der er ejer af Otterup geværfabrik på Fyn og som driver gården ved en datter og svigersøn.

Med *Søren Eriksen* får Øster Brejnholt i 1960 en ejer, som bringer skik på forholdene. Han er født i 1935 som søn af *Jens Eriksen* i Nørremark. Han

er gift med *Anne Hilda Nørgaard Jensen*, født 1929 som datter af *Jens Nørgaard Jensen* i Haurids.

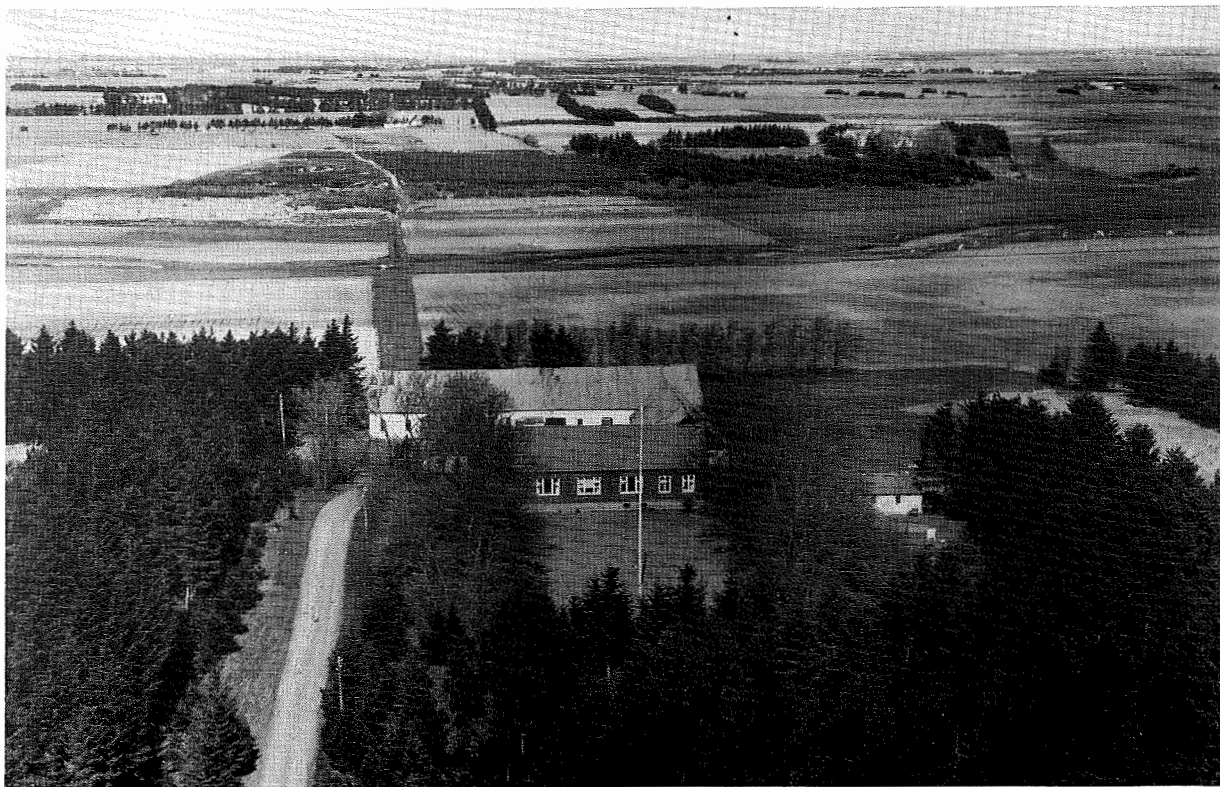
Vester Brejnholt

Det er 224 tønder land, som *Anders Jensen Brejnholt* efter branden udskiller til sønnen *Marinus Andersen*, der opfører Vester Brejnholt omkring år 1900. Han bor her kun kort tid og sælger gården til broderen *Peder Christian Andersen Brejnholt*, som gifter sig med *Else Gravgaard Pedersen*. De får datteren *Johanne Andersine* i 1904.

I 1906 mageskifter han Vester Brejnholt til *Christian Fog*, der sælger den til *Peder Marinus Nielsen*. Han driver ejendommen ved bestyrer *Christen Christensen*, gift med *Else Marie Bertelsen*. De flytter hertil fra Bjerrehus. I 1916 bliver Vester Brejnholt solgt til *Jens Christian Jensen* fra Nr. Felding.

Ejendommen er temmelig forsømt, da *Holger Jensen* i 1929 overtager Vester Brejnholt. Han er født 1903 i Hygum og gifter sig med *Bodil Katrine Graversen*, født 1907 i Nørlem sogn. De får sønnen *Kristian* i 1934. *Holger Jensen* er en dygtig landmand. Han opdyrker en del hede og bringer gården på fode igen. Kommunen træder hjælpende til ved at købe og beplante den del af gårdens jorder, der ligger ned mod Tvis Å. Det er i dag en del af Tvis nordre kommuneplantage.

Efter 20 år i Tvis sælger *Holger Jensen* i 1949 gården og flytter til sin fødeegn. Så følger en række hyppige ejerskift, indtil *Alfred Steffensen* i 1951 køber gården. Han er født i Thy i 1900 og gift med *Jenny Kristine Hermannsen*, født 1899 i Helligsø. De har børnene *Eigil*, *Jens Christian*, *Gerhardt*, *Meta*, *Hans Jørgen* og *Børge*. *Alfred Steffensen* dør i 1959, og sønnen *Gerhardt Steffensen*, overtager Vester Brejnholt. Han er født i 1930 i Vestervig og er gift med *Meta Kirstine Hansen*, født 1931 i Frølund. De får børnene *Lisbet* i 1959,

Vester Brejnholt er opført omkring århundredskiftet på den vestlige del af den gamle Brejnholtgårds jorder. Vejen fører direkte ned til Lindholtvej og fortsætter over den i Brejnholtvej. Billedet er fra slutningen af 1950'erne.

Birthe i 1961 og Kurt i 1962. I 1961 sælger Gerhard Steffensen Vester Brejnholt til en sagfører i Århus, *Orla Lokdam*, som i en halv snes år driver ejendommen ved bestyrer, men fra omkring 1971 er den ubeboet.

I 1981 køber *Jørgen Poulsgaard Jørgensen* Vester Brejnholt og får igen skik på gården. Han er født i 1933 i Madum og gift med Aase Christensen, født 1936 i Idom. De har børnene Linda, født 1955, Martin, født 1957, Ole i 1961, Arne i 1965, Kirsten i 1969 og Johanne Margrethe i 1978.

Brejnholt skole

Brejnholt skole lå på hjørnet af Brejnholtvej og Lindholtvej. I sognerådsmødet den 22. juni 1887

beslutter man at købe $\frac{1}{2}$ tønde land af Anders Brejnholt til opførelse af en biskole til børnene i sognets nordlige del. Jorden koster 50 kroner og murerarbejdet løber op i 140 kroner. I starten er her kun en skolestue, idet skolen er en biskole under sognets hovedskole, som er flyttet fra Amalielyst op midt i sognet til Tvislund.

Det er lærer *Kjerulf Henriksen*, der besørger undervisningen her 2 dage om ugen. I 1895 bliver han på grund af sygdom fritaget for at undervise i biskolen, og undervisningen i Brejnholt biskole besørger i den følgende tid af forskellige lærere i ganske korte perioder ad gangen: lærer *Knudsen* i 1896, *Søren Christian Sørensen* i 1897, *Adolf Larsen* i 1898. Med lærer *Niels Peder Larsen*, senere Larsen Straasø, som er lærer her fra 1898 til 1906 opnår

Til Tvis sogneråd:

1. I dette nys begyndte år ærbødigst jeg mig melder med samme bøn som fra i fjor, mit fremtidshjem det gælder.
2. Min bøn ærbødigst jeg frembær' lad den få foretræde, ej noget stort jeg ønsker her, opfyld det da med glæde.
3. Tre-fire fag, ja det er alt, hvad her jeg vil forlange, det får kommunen nok betalt; der bygges mange gange
4. til andre skoler meget tit, — dog ingen jeg misunder — men mon ej her må bygges lidt, derpå jeg ofte grunder.
5. Jeg står så gerne blandt de små, det er for mig en lykke; oh, tving mig ikke til at gå, ej sandt, I vil nok bygge?
6. Thi bo her uden lejlighed i længden svært vil blive, som I og sikkert alle ser: Et hjem I da mig give.
7. I er jo alle ægtemænd og elsker hjemmets hygge, oh, giv da hvad I kan — afvend fra mig ej denne lykke!
8. I ved jo og, at valgt jeg har en livsledsagerinde, som ønsker gerne, det er klart, et fremtidshjem at finde.
9. Så lad mig ikke denne gang igen forgæves bede, da vil det blive dobbelt trang at bo på Brejnholt hede.
10. Oh, stå min lykke ej i vej, i Eders hånd den ligger, så sig nu ej fremdeles nej, men godt bud snart mig skikker.
11. Lad disse dybe klagesuk fra heden snart forstumme! Ja, Eders runde hånd opluk og sig: »Nu skal det komme«!
12. Oh, lad mig få det gode svar: »Nu er det straks på pladsen«! Min hjertens tak da straks I har. Ærbødigst: N. P. Larsen.

Tvis sogneråd fik mange bønsskrifter, men intet så elegant formuleret som dette digt, hvori lærer Niels Larsen Straasø i januar 1902 anmoder om at få bygget en lærerbolig ved Brejnholt skole. Det kunne sognerådet ikke stå for. Anmodningen blev imødekommet.

Brejnholt skole at blive en selvstændig skole med lærerbolig, men uden degnelod. Da lærer Larsen flytter i 1906, følger igen en række hyppige lærerskift: *Antonius Hyllegaard Nielsen, Niels Nielsen, Niels Peder Nielsen, Marie Lindholt, Niels E. Nielsen*. Lærer *Lars Jensen*, der er her fra 1908 til 1914, gifter sig i 1909 med Johanne Mølvad Nielsen, født 1890 som datter af Niels Mikkelsen i Aalykke. De får børnene Niels Peder i 1910 og Marie Elisabeth i 1912. I 1914 går lærer Lars Jensen af og flytter til Tvis by. Det sidste halve år inden skolen nedlægges er *Hans Sørensen* lærer i Brejnholt skole, som i 1914 bliver solgt til nedrivning for 500 kroner. Det meste af tømmeret - også dø-

re og vinduer - bliver anvendt ved opførelsen af stuehuset i Sønder Haurids i 1916.

Søren Saxens hus

Inde i Tvis nordre kommuneplantage findes resterne af Søren Saxens hus, det sidste af de gamle fæstehuse i Tvis. Jorden, det ligger på, lå oprindeligt hen som mose og hede og hørte under Vester Brejnholt, hvorfor huset oprindeligt hed Brejnholthus.

Her bor i 1860'erne en fæstehusmand *Mads Thomsen* fra Mejrup, som er gift med Johanne Benjaminsen fra Nees sogn. De får datteren Ane

I 1905 sendte Larsen Straaso dette nytårskort med billede af sig selv og hustruen Kirsten ved gymnastikredskaberne foran Brejnholt skole. Gården i baggrunden til højre er Vester Brejnholt, men hvem den unge mand i toppen af klatrestativet er, vides ikke.

Kirstine i 1868. Parret bor her endnu i 1873, men forsvinder herefter ud af billedet.

I 1898 lejer *Jens Pedersen* dette fæstehus på Brejnholt mark og flytter hertil med sin familie fra Dalhus på Tvis kloster mark. I 1914 bliver huset lejet af *Søren Saxen*, som egentlig hed Søren Jensen. Han bor her til omkring 1934, flytter derpå til Tvis by, hvorefter huset nedrives.

Lindholt

I 1547 hedder fæsteren i Lindholt *Mats Jenssen*, og godt 100 år efter i 1664 er der to beboere i Lindholt: *Christen Jensen* og *Christen Sørensen*,

men nu bliver det svært: Ifølge kirkebogen dør *Christen Jensen* i 1681, 85 år. Men i 1689 noterer præsten i kirkebogen, at han har begravet *Christen Jensen* i Lindholt, 90 år. Samme mand kan ikke så godt være død to gange i træk med 8 års mellemrum, så sidstnævnte må formentlig være *Christen Sørensen*. Han var nemlig gift med *Else Simonsdatter*, som året efter i 1690 gifter sig med - hold nu fast! - *Christen Jensen*. En ny *Christen Jensen* må det være. *Else Simonsdatter* dør i 1705 82 år gammel, og *Christen Jensen* gifter sig så med *Maren Mortensdatter*, hvorefter de forsvinder ud af billedet.

På samme tid optræder en *Peder Christensen* i

Lindholt. Han er født o. 1662 og dør i 1694 32 år gammel; formentlig en ugift søn af en af Christen Lindholterne. Af andre dødsfald i Lindholt oplyser kirkebogen, at i 1702 begravedes Maren Villumsdatter i Lindholt 80 år gammel, og i 1704 Mette Pedersdatter i Lindholt 85 år gammel. Hvem de er gift med, er ikke til at hitte ud af.

Jens Christensen Lindholt er muligvis ældste søn af Christen Jensen. Han er født o. 1651 og gifter sig i 1682 med Cidsel Iversdatter fra Sognstrup i Felding. De får i 1683 datteren Maren. I 1687 dør Jens Christensen 36 år gammel, og Cidsel Iversdatter gifter sig med Lars Lindholt. Så dør Cidsel Iversdatter i 1712, og Lars Lindholt gifter sig med Margrethe Pedersdatter, med hvem han i 1714 får sønnen Niels Larsen.

Denne søn *Niels Larsen* gifter sig i 1750 med Karen Hansdatter, enke efter Niels Knudsen fra Soels. Tilsyneladende er der ikke børn i dette ægteskab. Karen Hansdatter dør som almissemlem i Skautrup i 1766 68 år gammel, men hun er ikke enke. Niels Larsen, der dør i 1771, 57 år gammel, har åbenbart måttet forlade Lindholt, hvis fæster i 1764 hedder *Jeppe Jensen*.

I 1771 overtager *Knud Pedersen* fæstet på Lindholt. Han er født o. 1744 som søn af Peder Knudsen i Hingebjerg, og han gifter sig med Kirsten Madsdatter, som vist nok stammer fra Hodsager. De får børnene Peder i 1772, som dør få dage gammel, Mads i 1773, Peder i 1775, Anne i 1779, Kirstina i 1785.

Knud Pedersen køber Lindholt til ejendom i 1804 for 1200 rigsdaler. Dens hartkorn er på 7-6-0-1, en af de store og dyre gårde.

I 1808 bliver den yngste datter Kirstina Knudsdatter gift med *Niels Andersen* Holmgaard, født o. 1775, og de overtager gården, mens forældrene går på aftægt. Parret får børnene Knud i 1810, Anders i 1811, Peder i 1813, Kirsten Marie i 1815, Jens Christian i 1817, Marianne i 1820, Mads i 1822, Anne Marie i 1825, Phanuel i 1829.

I 1833 dør Niels Andersen, og sønnen *Anders*

Nielsen bestyrer derefter gården for moderen til hendes død, hvorefter han overtager den. I 1842 gifter han sig med Anne Marie Pedersdatter, født 1810 som datter af Peder Nielsen i Store Gedbo. De får børnene Niels Peder i 1844, Phanuel i 1846, Jens i 1848, Kirstine i 1850 og Carl Andreas i 1852.

I 1862 dør Anders Nielsen, og i 1876 deler enken gårdens jorder, således at sønnen Jens Andersen overtager gården, som nu kaldes Gl. Lindholt, mens sønnen Niels Peder Andersen får parcellen østfor, som bliver til Ny Lindholt.

Gl. Lindholt

Efter udstykningen kaldes ejendommen for Gl. Lindholt, og her bliver enken Anne Marie Pedersen boende til sin død i 1891. Sønnen *Jens Andersen* gifter sig med Kristine Jensen, født 1860 i Helligsø. De får børnene Anne Marie i 1885, Anders Christian i 1888.

I 1925 sælger Jens Andersen til *Anders Nielsen*, som året efter går fallit, hvorefter den overtages af *Niels Jensen*, der skøder den til *Johan Larsen*, der igen skøder den til *Chr. Bech Grundvad*. Alt sammen inden for samme år: 1926.

I 1932 er det galt igen. Gården går på tvangsauktion og købes af *Anton Bech*, *Ingvard Nielsen* og *Poul Chr. Poulsen*. De sælger den i 1940 til *Viggo Nielsen*, som i 1946 sælger den til *Nis Peter Nissen Aalbæk*.

Nis Peter Nissen Aalbæk er født i 1901 i Tyregod og gift med Gerda Amalie Helms, født 1902 i Gludsted. De flytter hertil fra Tyregod med børnene Eva, Martin, Verner, Erik, Bodil og Kurt Frede.

I 1962 flytter familien til Vidtskue på Halgård mark og sælger Gl. Lindholt til *Henry Nørtoft Thomsen*, født 1912, og gift med Betty Sofie Bakkesgaard Hagelskær, født 1915 i Ikast. De kommer hertil fra Ikast med børnerne Jens Christian, Carlo, Poul Erik og Lisbeth.

I 1972 skøder Henry Nørtoft Thomsen halvparten i gården til sønnen *Carlo Nørtoft Thomsen*, som bebor naboejendommen Damtoft, og i 1978, da Henry Nørtoft Thomsen er blevet enkemand, flytter sønnen til Gl. Lindholt.

I 1981 bliver ejendommen solgt til Niels Halgaard, og i 1983 køber Carlo Nørtoft Thomsen ejendommen Vibholm og flytter dertil. *Niels Halgaard*, som bor i Søndergård Tvislund, har indrettet minkfarm på ejendommen, hvis stuehus er udlejet til beboelse.

Ny Lindholt

På Lindholt mark opstår omkring 1840 et fæstehus, kaldet Lindholthus. Her bor teglbrænder *Christen Larsen*, født 1810 som søn af Lars Pedersen Uhre i fattighuset og gift med Ane Cathrine Jacobsdatter fra Ørre. De får sønnen Lars i 1844 og flytter herefter til Langmosehus ved Grøn-bæk.

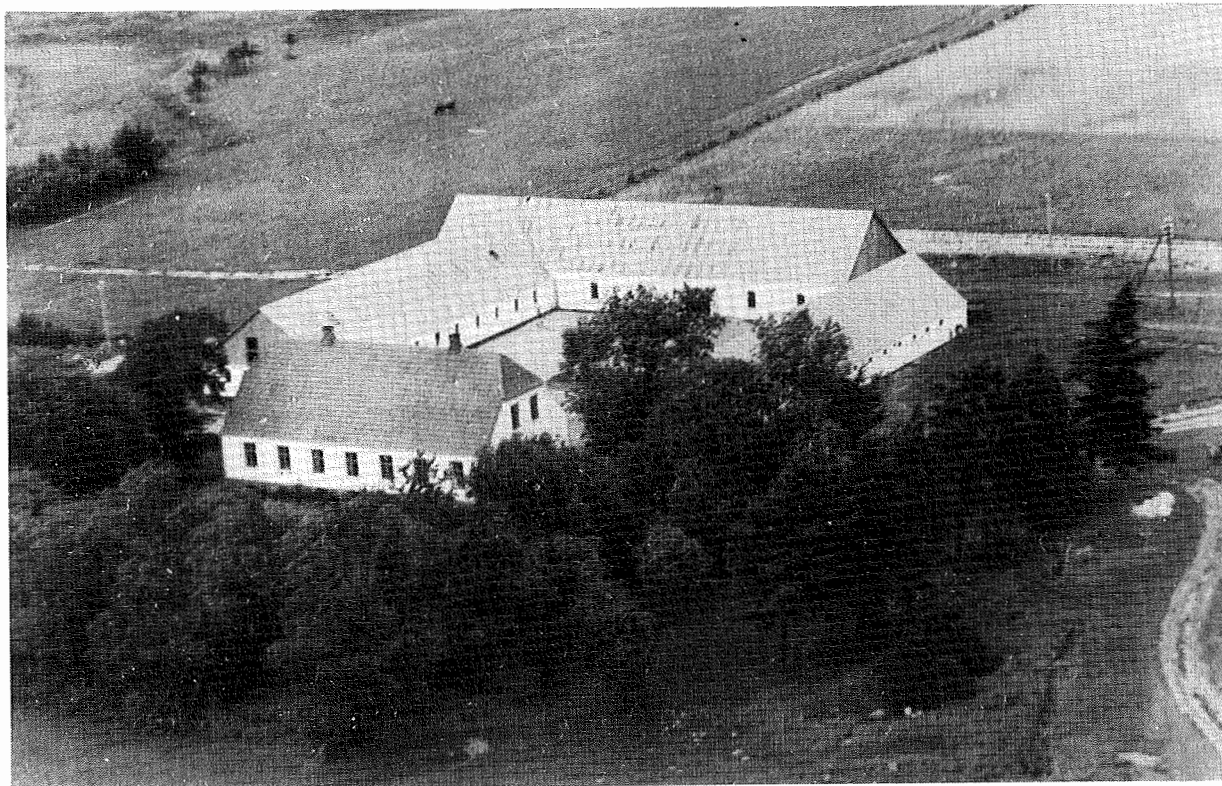
Herefter flytter tømrer *Peder Nielsen* ind i huset. Han er født 1813 som søn af Niels Andersen i Lindholt og gift med Ane Marie Larsdatter fra Gimsing. De flytter hertil med sønnen Niels Christian, født 1843 og får i fæstehuset Laurids i 1847, Phaniel i 1849, igen en Laurids i 1851 og igen en Phaniel i 1855 samt Kirstine i 1858.

Enken Anne Marie Pedersen i gården Lindholt beslutter i 1876 at dele gårdens jorder, og fæstehuset samt den jord den ligger på bliver udstykket til hendes søn *Niels Peder Richard Andersen*, som gifter sig med Kristine Nielsen. De får børnene Anders Peder i 1873, Ammund Peder i 1878 og Kristian i 1881, men må gå fra stedet, som bliver solgt til *Marinus Christensen*, gift med Mette Johanne Laustsen, der får børnene Kristian i 1882 og Mette i 1884. I 1885 sælger han ejendommen til *Niels Christian Balleby*, gift med Bertha Henriette Lund. De får datteren Karoline i 1885 men sælger samme år ejendommen til *Anton Knudsen*, der driver den ved bestyrer.

I 1892 får landpost *Peder Knudsen* skøde på ejendommen. Han er født i 1869 i Ørre og gifter sig med Ane Pedersen, født 1869 som datter af Peder Pedersen Lindballe. De får 12 børn, heraf i Ny Lindholt Karen Jensine Kirstine i 1893, Marie Petrine i 1894, tvillingerne Jens Kristian Karl og Anton Frederik i 1896, Marianne Andrea i 1899, Ingvard Peder i 1901, Anine i 1903 og Jens i 1905. Efter fraflytningen fra Ny Lindholt får de endvidere August i 1907, Martin Kristen i 1909, Katrine i 1911 og Kirstine i 1912.

Ny Lindholt bliver i 1906 købt af *Niels Andreas Jensen*, født 1878 som søn af Kjeld Jensen i Østergård på Tvis kloster mark. Han gifter sig i 1906 med Dorthea Kirstine Pedersen, født 1878 i Nysogn som datter af Laurids Christian Pedersen i Neder Munkbro. De får børnene Mette Marie i 1908, Karl Kristian i 1910, tvillingerne Helene Kristine og Kjeld i 1912 og Lydia Katrine i 1916. Efter mandens død i 1917 flytter enken med børnene til Majgårdhus og Ny Lindholt bliver solgt til *Hans Christian Jacobsen*, der i 1921 sælger den til *Anton Jacobsen*. Han er født 1896 og gift med Emma Bertha Kirstine Pagh, født 1897. De får i Ny Lindholt børnene Margith i 1921 og Egon i 1924.

I 1930 skifter Ny Lindholt ejer tre gange: *Poul Kirkegaard Iversen* til *Bertel Nielsen Børentsen*, der igen sælger til *Poul Kirkegaard Iversen*, der i 1931 sælger til *Laurits Andreas Jespersen*. Ved fogedudlægsskøde tilfalder den i 1932 *Louise Pontoppidan Madsen*, og igen ved fogedudlægsskøde i 1938 tilfalder den fabrikant *C.P. Larsen*. Han har den i to år. Så går den på tvangsauktion, og i 1941 skødes den til *Alfred Hansen* fra Aulum. Han er ugift og efter hans død overtages Ny Lindholt af broderen *Theodor Hansen* i 1945. Han er født i 1915 i Aulum og gift med Gunhild Marie Offersgaard Ovesen, født 1927. De får børnene Jørgen, Egon, Tove, Inga, tvillingerne Karsten og Linda, Brian, Mette.

Den eneste af holt-gårdene, der ligger syd for vejen langs Storåen er Lindholt. Efter udstykningen af en del jord øst for gården i 1876 kaldes den for Gammel Lindholt, mens den nye gård først kaldes Øster Lindholt, siden Ny Lindholt.

I 1966 sælger Theodor Hansen ejendommen til *Aksel Gjedbo Nielsen* i Øster Gedbo. Han lægger ejendommens jorder sammen med Øster Gedbos jorder. Theodor Hansen bebor ejendommen indtil 1975, da han flytter til Holstebro. Aksel Gjedbo Nielsen sælger Ny Lindholts bygninger til *Henrik Arne Kilde Krath*, født 1948 i Ortved ved Ringsted. Han er gift med Anne Lilian Poulsen, født 1950 i København. Parret har børnene Rasmus, født 1976, og Morten i 1978. I 1983 åbner Henrik Krath Ny Lindholt Planteskole på ejendommen.

Pilgård

I 1836 flytter *Peder Pedersen* med hustru og søn-

nen Niels hertil fra Hjern og fæster et hus på Lindholt mark. Han selv stammer fra Ryde og hans hustru Inger Nielsdatter fra Aulum, hvor også sønnen er født. De får endnu en søn Peder i 1844. Peder Pedersen forlader konen og børnene, og *Inger Nielsdatter* driver og bebor stedet indtil sin død i 1862. Herefter bor der en snedker *Christian Jensen* i fæstehuset. Han er gift med *Christiane Mikkelsen*, og de får i 1865 sønnen Anders.

Jorden huset ligger på hører under Gl. Lindholt, og Jens Andersen i Gl. Lindholt sælger i 1877 stedet til *Peder Pedersen Nygaard*, født 1824 i Måbjerg og gift med Ane Kirstine Pedersen, født 1834 i Vejrum. Peder Pedersen Nygaard forøger ejendommens jordtilliggende ved køb af nogle parceller fra Store Gedbo og kalder den Pilgård.

I 1909 sælger han Pilgård til *Niels Christian Hoffmann*, som har den i tre år. *Søren Christian Hansen*, der køber den i 1912, er født i 1890 i Aulum og gifter sig i 1914 i Hodsager med Karen Marie Kristine Laursen, født 1889. De får datteren Poulina Kirstine Agnete Marie i 1917.

Søren Christian Hansen sælger Pilgård i 1924 til *Marinus Jensen*, der i 1928 sælger den til *Knud Rabis Vesterager*, født 1905 i Tjørring. Han gifter sig med Kirsten Emma Pedersen, født 1908 i Gellerup. De får datteren Margrethe i 1935.

Aage Volsgaard, der køber Pilgård i 1938, er født 1909 i Sevel og gifter sig med Inger Mikkelsen, født 1915 i Aulum. De får børnene Ejner Ditlev i 1940, Niels Gunner i 1944, Ellen Marie i 1946, Arne Linde i 1951 og Meta i 1954.

I 1970 sælger Aage Volsgaard ejendommen til *Hans Erik Madsen*, født 1944 i Måbjerg og gift med Inger Bastrup Nielsen, født 1948 i Feldborg. Efter mandens død sælger hustruen i 1987 Pilgård til *Jens Christian Christensen* i Vester Skaustrup.

Øster Gedbo

I 1957 køber *Aksel Gjedbo Nielsen* 30 tønder land ved kommunevejen af Theodor Hansen i Ny Lindholt. Af sin far Lauge Gjedbo Nielsen i Store Gedbo køber han også et stykke jord, og her opfører han i 1959 ejendommen Øster Gedbo. I 1966 køber han ejendommen Ny Lindholt, hvis jord han lægger ind under Øster Gedbos jorder, således at ejendommen kommer op på 125 tønder land.

Aksel Gjedbo Nielsen er født i 1932 som søn af Lauge Gjedbo Nielsen i Store Gedbo og gift med Andrea Mørup, født 1937 i Gødstrup. De får børnene Lauge i 1962, Jens Ole i 1965 og Søren Peter i 1968.

Gardingården

I 1971 flytter familien bopælen til Aulum, og bygningerne til Øster Gedbo udlejes til *Kurt Nissen*, som indretter et gardinvæveri. I 1973 overtages lejemålet af *Sven Bang Sørensen*, som flytter sin møbelforretning fra Hovedgaden i Tvis hertil. Han kalder den for møbelgården og forhandler møbler, tæpper og gardiner. Med i forretningen er sønnen *Jørgen Bang Sørensen* og svigersønnen *Svend Aage Bay*.

I 1981 overtages forretningen af de to sidstnævnte, og fra 1983 drives forretningen under navnet Gardingården udelukkende forhandlende gardiner af Jørgen Bang Sørensen, født 1947, og Else Boe Bøgsted, født 1948. Parret har børnene Martin, født 1971, og Thomas, født 1975. I 1987 flytter parret bopælen til Klostervej i Tvis by.

Bakhus

Anders Peder Andersen, kaldet Pe' Pot, fæster i 1866 et stykke jord af Peder Knudsen i Ny Lindholt og opfører et hus. Hans kone fremstiller jdepotter, og det var dem Pe' Pot vandrede omkring og solgte. Hans kone hed Maren Kirstine Nielsen og var født i 1846 i Hodsager, og hun har datteren Karen Marie, født 1866 i Mejrup. Sammen får de børnene Steffen i 1867 og Niels i 1869. Efter hustruens død gifter han sig i 1873 med Ingeborg Marie Severine Jepsen, født 1853 i Holstebro. De får børnene Martinus i 1874, Andreas i 1878, Karen Kirstine i 1880, Anton i 1883, Ane i 1886, Andrea i 1889, Martine i 1892, Jeppe Kristian i 1894, Johanne i 1896 og Metthea i 1898.

Bakhus bliver i 1909 skødet til *Marianne Andersen*, gift Christensen, som helt frem til 1948 står som ejer af huset, men som næppe har boet her. Huset er lejet ud. Blandt lejerne kendes *Niels Andersen*, efter hvem huset kaldes guldsmedehuset, idet han i sin ungdom var guldsmed. Han og hans kone flyttede hertil fra Yllebjerg. Omkring

1932 flytter *Marinus Johannes Klint* ind i huset. Han er født 1911 og gift med Ane Katrine Knudsen, født 1909. De får sønnen Villy i 1933.

I 1948 bliver huset solgt til *Niels Andersen Lauridsen*, som sælger til *Aksel Frederiksen*, der i 1950 sælger til *Martha Thomsen*, som ikke bor i huset. Stedet er tomt og temmelig misrøgtet, da *Thor-kild Mortensen* i 1951 køber det. Han er født 1930 i Aulum og gift med Marie Sandgaard Andersen, født 1933 i Hodsager. De får børnene Bent i 1953, Britta i 1959 og Lene i 1961. I 1973 sælger de til *Britta og Arne Kristiansen*, der i 1976 sælger til *Anette og Kaj Steen Andersen*, som samme år videre-sælger det til *John Tuch*, født 1946 i Dorseth i England. Han er gift med Else Pedersen, født 1947 i Nr. Felding. De har børnene Pia, født 1966, Carsten i 1968, Ann-Louise i 1981 og Carina i 1984.

Blaakær

I 1846 fæster *Mads Andersen* fra Sevel en stump jord på Lindholt mark ikke langt fra skellet til Aulum. Han er gift med Johanne Villadsdatter fra Hjerm. De kommer hertil med sønnen Carl og får i 1847 sønnen Anders Christian. Sønnen *Carl Madsen*, født 1844 i Hjerm, overtager stedet efter forældrene, og han køber i 1886 fæstehuset og jorden til ejendom. Han gifter sig med Maren Kirstine Eriksen, født 1841 i Nysted. De får børnene Mads i 1870, Johanne i 1872 og Mads Christian i 1875. I 1877 dør Maren Kirstine Eriksen, og Carl Madsen gifter sig med Ane Marie Stefansen, født 1847 i Hodsager. De får børnene Maren Kirstine i 1878, Clemens i 1880, Niels Kristian i 1883, Kathrine Stefane i 1886 og Andrea Kirstine i 1888.

I 1909 sælger Carl Madsen ejendommen til sønnen *Niels Kristian Madsen*, der gifter sig med Ane Christensen, født 1893 i Hodsager. De får børnene Carl i 1916, Anna Margrethe i 1917, Christian Blaakær i 1919 og Anine i 1922. Niels

Kristian Madsen tilkøber noget jord fra Store Gedbo, så ejendommen kommer op på 49 tønder land.

I 1944 sælger han Blaakær til sønnen *Christian Blaakær Madsen*, som gifter sig med Olga Hansen, født 1923 i Vinderslev. De får børnene Bodil i 1945, Niels Jørgen i 1951, Anne Margrethe i 1955 og Tove i 1959.

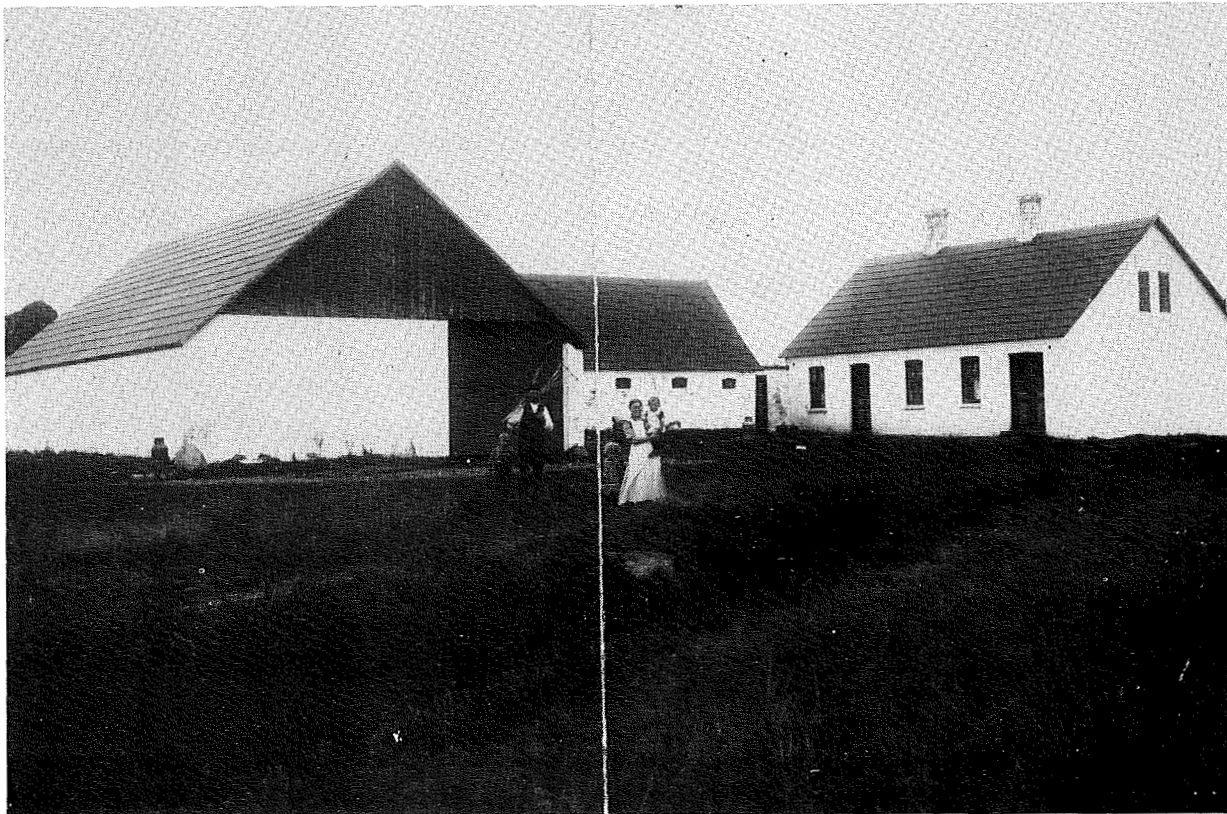
Sønnen *Niels Jørgen Madsen* overtager ejendommen i 1981 og er dermed femte generation i lige linie i Blaakær. Han gifter sig med Bente Nordborg, født 1961 i Mejrup. De får børnene Martin i 1983 og Marie i 1987.

Damtoft

Christen Mikkelsen bygger kort efter 1850 et fæstehus på Lindholt hede, og det er oprindelsen til ejendommen Damtoft. Han er født i 1818 i Vind og gift med Ane Kirstine Christensen, født 1822 som datter af Christen Nielsen i Høvids. De bor her en halv snes år; så flytter *Anders Pedersen* ind i huset. Han er født 1812 som søn af Peder Nielsen i Store Gedbo og han bor her til sin død i 1893. Han er gift med Inger Pedersen, født 1822 i Aulum.

I 1897 bliver huset solgt til *Niels Christian Nielsen*, som året efter sælger det til *Peder Christensen Grydholt*. Han udlejer det i 1900 til *Mads Peder Madsen*, født 1873 i Nr. Felding og gift med Kristina Cathrine Nielsen, født 1869 i Tvis som datter af Maren Christensen på Høvids mark. De bor her ikke ret længe, for i 1904 sælger Peder Grydholt huset til *Peder Christian Madsen*, kaldet P. Chr. Pjaltekræmmer. Han er født i 1846 og gift med Karen Katrine Jensen, født 1840, begge født udensofns.

Fra 1916 oplever huset en række hyppige ejerskift: *Jens Peder Jensen*, *Bonne Bundgaard Axelsen*, *Hellenius Madsen*, *Emil Marinus Jørgensen*, *Jesper Jespersen*, *Niels Jespersen*, *Hans Peder Pedersen*, *Alfred Jensen*.

Blaakær omkring 1921. Niels Kristian Madsen, der overtog gården i 1909, står her med sønnen Carl. Hustruen Ane har den to-årige Christian på armen og datteren Anna Margrethe ved siden.

I 1941 bliver Damtoft købt af *Niels Christian Nørgaard Jensen*, født 1912 i Nr. Felding som søn af Jens Christian Jensen i Vester Brejnholt. Han gifter sig med Ulla Dorthea Leth, født 1921. De får seks børn.

I 1973 sælger Niels Christian Nørgaard Jensen ejendommen til *Carlo Nørtoft Thomsen*, født 1945 i Ikast og gift med Elinor Kragelund, født 1945 i Fjølstervang. De kommer hertil med børnene Martin, Ulla og Marianne. I Damtoft får de desuden datteren Trine i 1974.

I 1972 bliver Carlo Nørtoft Thomsen medejer af sin fars ejendom Gl. Lindholt, hvortil familien flytter i 1978 og sælger Damtoft til *Carl Aage Sørensens*. Han er havebrugskonsulent og ansat som

stadsgartner i Holstebro kommune. Carl Aage Sørensens er født i 1934 i Snekkerup ved Slagelse og gift med Gurli Christiansen, født 1936 i Brønderslev. Parret har sønnerne Søren Peter, født 1967 og Anders Christian i 1970.

Meldtoft

Anders Risom Andersen køber i 1895 en parcel af Peder Knudsen i Ny Lindholt og opfører ejendommen Meldtoft. Han er født i 1872 i Ørre og gift med Else Johanne Jensen, født 1867 i Ryde. De får datteren Jenny Johanne i 1895. Desuden får de plejesønnen Kornelius Jensen, født 1903 i Vejrum.

I 1917 mageskifter Anders Risom Meldtoft til *Anders Andersen Stubkjær* i Ny Tusholt. Han er født i 1852 i Torning og gift med Marie Kirstine Pedersen, født 1856 i Gudum. Parret har børnene Jens, født 1883, Else Kathrine i 1885, Anders i 1887, Inger Marie i 1888, Inger i 1890, Jenny i 1893, Kristian i 1895, Ane Kirstine i 1898 og Alma i 1899.

I 1920 bliver Meldtoft solgt til *Jens Marinus Knudsen*, der i 1922 sælger den til *Marinus Jespersen*. Han er født 1896 i Gimsing og gift med Oline Laursen, født 1891 som datter af Jens Peder Laursen i Hjørvad. De får børnene Inger i 1922, Anna Kristine i 1924, Svend Aage i 1925, Gerda Jensine i 1926, Verner i 1927, Richard i 1928, Edith Anine i 1930, Niels i 1931 og Erik i 1933.

I 1959 sælger han ejendommen til sønnen *Richard Jespersen*, som gifter sig med Inga Solvejg Bertelsen, født 1929 i Rødding i Salling.

I 1987 sælger han Meldtoft til *Peder Christian Hansen*, født 1956 på Sjælland. Han har bofællesskab med Karen Knarborg, født 1959 i Handbjerg. De har børnene Morten, født 1979 og Kristina, født 1986.

Tusholt

I 1547 hedder fæsteren i Tusholt *Søfrin Matsen*, og i 1664 sidder *Anne Ebbesdatter* som enke på gården ifølge sin mands fæstebrev. Fæstet overtages af *Søren Jensen*, gift med Mette Madsdatter. De får datteren Margrethe i 1677. Søren Jensen dør i 1705, 79 år gammel, og Mette Madsdatter Tusholt dør i 1708 knap 74 år gammel.

I 1694-97 optræder i kirkebøgerne en *Michel Tusholt* og 1704-1707 en *Mads Tusholt*.

I 1709 overtages fæstet af *Knud Jensen*, der samme år gifter sig med Margrete Sørensdatter, født 1677 som datter af Søren Jensen. De får børnene Jens i 1710, Mette i 1712, Margrethe i 1716. I 1720 dør Margrete Sørensen, og Knud Jensen må have giftet sig igen udensogns - muligvis med

den Kirsten Tusholt, som dør 74 år gammel i 1765 - for han bliver i 1721 far til et dødfødt barn, i 1724 til datteren Lisbeth og i 1726 til et ikke benævnt barn.

På grund af lakunen i kirkebogen kan det ikke ses, hvad der bliver af denne familie, men i 1749 er Tusholt fæstet af en *Jens Tusholt*, som har sønnen Anders Jensen, født o. 1735.

I 1754 kommer der ny fæster. Det er *Peder Pedersen*, søn af Peder Laugesen i Tvislund. Han gifter sig i 1754 med Maren Andersdatter fra Hessel. De søger og får kongelig bevilling, idet de er næstsøskendebørn. De får børnene Karen i 1754, Anders i 1756, igen en Anders i 1757, Anne i 1761, Jens i 1764, Jeppe i 1766, tvillingerne Jørgen og Anders i 1768 og igen en Anders i 1770. I 1770 flytter familien til Bakhuset på Tvis kloster mark, hvor de dør i 1798, angivelig 74 og 66 år gamle.

Næste fæster er *Poul Andersen*, født o. 1739 som søn af Anders Madsen i Gertrudbæk. Han gifter sig i 1770 med Karen Sørensdatter, født o. 1742 som datter af Søren Jensen i Munkbro. De får børnene Anders i 1771, Søren i 1774, et dødfødt barn i 1777, Anne i 1778, to dødfødte i 1781 og 1782 samt Jens i 1783.

I 1784 dør Poul Andersen, og hustruen beholder gården i henhold til mandens fæstebrev indtil sønnen *Anders Poulsen* kan overtage den. Han gifter sig med Anne Marie Nielsdatter. Omkring 1803 flytter de fra sognet, og ind i Tusholt kommer *Claus Nielsen Yllebjerg*, født 1751 som søn af Niels Christensen i Ryde. Han er gift med Anna Nielsdatter, som stammer fra Mejrup. De har børnene Niels, Jens og Jens Christian. I 1804 dør Claus Nielsen Yllebjerg, og enken besidder gården ved udskiftningen og køber den til ejendom i 1804. Hun gifter sig med *Jeppe Nielsen* Rottevig fra Aulum, og de får i 1805 sønnen Claus.

Efter dem kommer *Mads Christensen Grove* ind på ejendommen. Han er født i Grove og gift med Sophie Nielsdatter fra Hogager. De flytter hertil

fra Hogager og får i Tvis børnene Else i 1814, Kirsten i 1817 og Laurids i 1823.

I 1826 sælger han Tusholt til *Lauge Pedersen* og flytter i et hus på Tusholt mark, det senere Bakkelø. Lauge Pedersen er gift med Maren Jepsdatter, og de flytter i 1830 til Haderup og har formentlig mageskiftet med den næste ejer, *Jens Pedersen*, født 1782 og gift med Valdborg Mogensdatter, født 1794, begge i Haderup. De kommer hertil med børnene Bodil, Karen, Ane, Peder og Mogens Christian og får yderligere Vidste i 1831 og Christian i 1833.

I 1850 dør Jens Pedersen, og sønnen *Peder Jensen*, født 1826 i Grove, overtager gården. Han gifter sig med Christiane Nielsen, født 1831 i Karup. De får børnene Jens i 1852, Valdborg i 1853, Jens i 1855, Birthe i 1857, Nielsine i 1859, Hanne Cathrine i 1861, Niels i 1863, Carl Christian i 1865, Ane Marie i 1867, Anton i 1870 og Christian i 1873.

Gl. Tusholt

I 1880 køber Peder Jensen Tusholt gården Birkkjær i Hodsager og overdrager derfor Tusholt til sønnen *Jens Pedersen Tusholt*, som gifter sig med Marianne Andersen, født 1857 i Aulum. De får børnene Peder i 1881, Anders i 1883, Jens Kristian i 1885, Kristine Marie i 1892.

I 1906 udstykker han 60 tønder land til sig selv og sælger den reducerede Gl. Tusholt til sønnen *Peder Pedersen Tusholt*, gift med Kirsten Nørgaard Nielsen, født 1886 som datter af Peder Nielsen i Store Gedbo. De får i Gl. Tusholt børnene Mary Danika i 1909 og Jenny Marie i 1912.

I 1916 bliver Gl. Tusholt overtaget af *Frederik Gasseholm* og *L. Pagh*, der i 1917 sælger den til *Rasmus Christian Martinussen*, som i 1918 sælger den til *Verner Rudolf Christensen*. Han er født i 1896 og gifter sig med Charlotte Helene Pagh, født 1894. De får børnene Ruth i 1919, Gunnar Thyge i 1920, Leo i 1921 og Erik i 1923. Han sæl-

ger i 1924 Gl. Tusholt til *Frans Mikkelsen*, der sælger den til *Kjeld Obitsø Kjeldsen*, gift med Ane Kirstine Nielsen.

Peder Lysgaard Pedersen køber Gl. Tusholt i 1935. Han er født i 1906 i Timring og gift med Ane Karoline Nielsen, født 1911 i Borbjerg. De får børnene Johannes i 1941, Jens i 1943, Metha i 1944 og Edel i 1950.

I 1973 flytter Peder Lysgaard til Lundsbjerg og sælger Gl. Tusholt til *Jens Christian Kirketerp Jensen*, født 1925 i Holstebro og gift med Inger Jensen, født 1928 i Nykøbing Mors. Parret har sønnen John, født 1960. Jens Christian Kirketerp Jensen driver ejendommen ved bestyrer.

Ny Tusholt

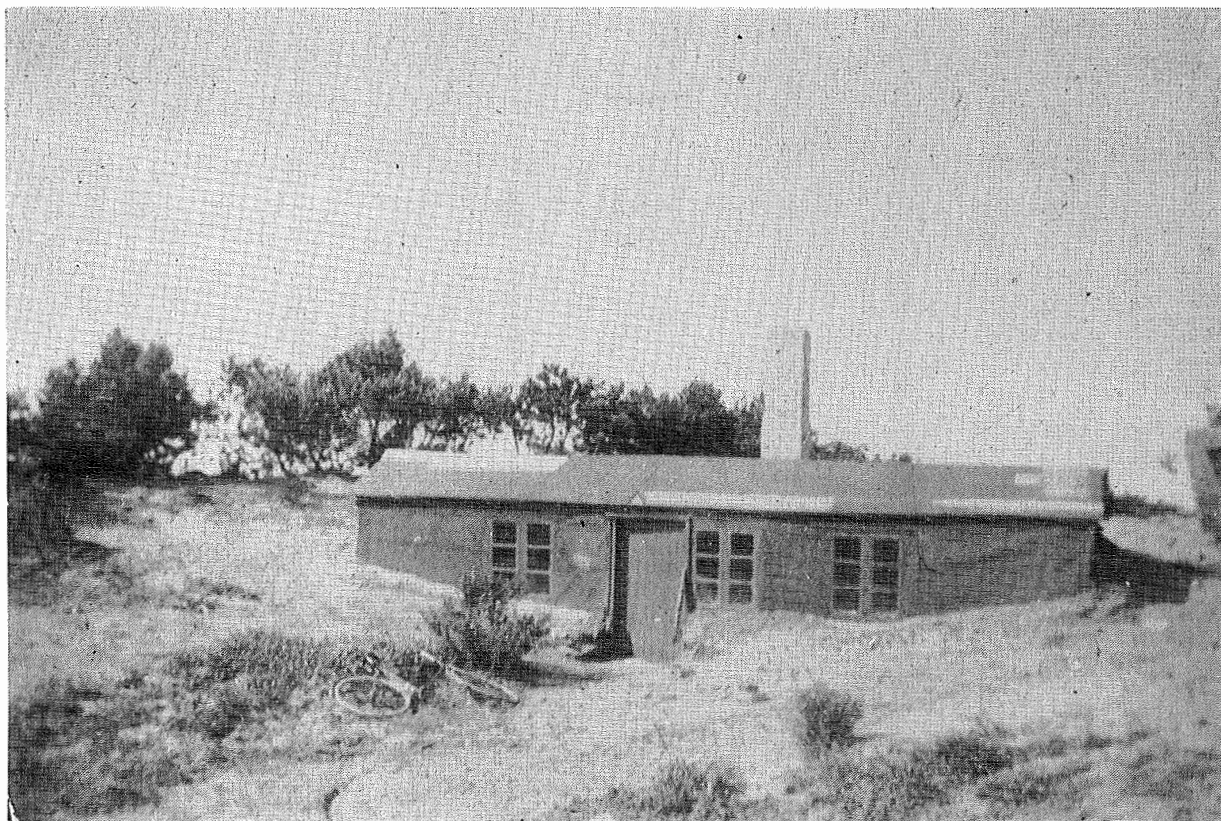
Da *Jens Pedersen Tusholt* i 1906 overlader gården Tusholt til sin søn Peder Pedersen Tusholt, udstykker han 60 tønder land vest for gården, som han beholder og opfører en ejendom, som han kalder for Lindely, det senere Ny Tusholt.

Jens Tusholt dør i 1910, og enken Marianne Andersen skøder i 1916 ejendommen til *Peder Pedersen Tusholt* og *Anders Andersen Stubkjær*, som videre sælger den til *Anders Risom Andersen*, som flytter hertil fra Meldtoft, som han til gengæld skøder til Anders Andersen Stubkjær; et mageskifte altså.

I 1921 sælger Anders Risom Andersen Ny Tusholt til *Jens Christian Frederik Schubert*, som driver ejendommen indtil 1927. Så overtages den af *Jens Christian Peder Jensen*. Han har den indtil 1937. Ved en tvangsauktion overtages den af *Kaj Nielsen*, som i 1941 sælger den til *Poul Poulsen*, der ejer den indtil 1955, da den overtages af *Martin Nissen Aalbæk*.

Han er født i 1931 som søn af Nis Peter Nissen Aalbæk i Gl. Lindholt og gift med Tove Madsen, født 1936 i Hodsager. De får i Ny Tusholt børnene Peter i 1957, Mary i 1958 og Jørgen i 1960.

I 1963 sælger han Ny Tusholt til *Erik Øster-*

Dette er Jens Christian Jensen Trindmoses hus i plantagen vest for Gl. Tusholt. Det er bygget ind i bakkerne omkring 1920, og her boede han med sin familie til ca. 1930. Billedet er taget engang i 1930'erne, da huset var fraflyttet.

gaard, født 1942 i Nors i Thy. Han har børnene Winnie, født 1966, Kim i 1967 og Anja i 1971. Han er gift med Bodil Kristensen, født 1946 i Esbjerg. Hun har børnene Lars, født 1966, og Mette, født 1971.

Toftkær

Der er to Tvis-boere, som har opnået at få opkaldt en vej i sognet efter sig. Den ene er Prins Buris. Den anden er Bette Sine. Hende kommer vi til.

På Tusholt mark opstår i begyndelsen af 1830'erne et fæstehus. Her bor husmand *Eskild Sørensen*, som foruden af landbruget ernærer sig

ved at strikke strømper. Han er gift med Elisabeth Nielsdatter, og også hans kone ernærer sig ved håndarbejde. Det er ældre mennesker. Elisabeth Nielsdatter er 72 år, og Eskild Sørensen er 66, da han dør i 1836.

Fæstehuset overtages derefter af *Laurids Pedersen Haurids*, født 1810 og gift med Inger Andersdatter. De får datteren Ane Margrethe i 1838.

I begyndelsen af 1840'erne flytter *Mads Andersen* ind i huset. Han er født i 1805 som søn af Anders Pedersen Brejnholt. Han er tømrer, enke-mand og flytter hertil fra Nr. Felding, hvor han i sit første ægteskab har sønnen Anders Madsen. Han gifter sig med Bodil Jensdatter fra Haderup og flytter snart efter fra sognet. Ind i fæstehuset

flytter smed *Niels Pedersen* fra Nøvling, gift med Marianne Bertelsdatter fra Fousing. De kommer hertil fra Aulum med børnene Christen og Maren. I Tvis får de desuden Kirsten Marie i 1852.

I begyndelsen af 1860'erne bor *Jacob Pedersen* i huset. Han er gift med Johanne Jensen, og de får i 1863 datteren Maren og i 1864 sønnen Jens Peder Pedersen. Hvor de flytter hen, vides ikke, men herefter bor i huset husmand *Jens Brix Christensen*, som tidligere har boet i Aalykke. Han er nu gift med Poulina Christensen, og de får i 1868 sønnen Jens Jensen, i 1872 Ane Marie og i 1875 Christen Marinus.

I 1881 bliver huset købt til ejendom fra Tusholt af *Palle Christensen*, født 1858 i Aulum, og gift med Valdborg Cathrine Pedersen, født 1853 som datter af Peder Jensen i Tusholt, af hvem de unge køber huset og jorden. Parret får børnene Elisabeth Christine i 1884, Christine Petrine i 1887 og Anton Marinus i 1892.

Datteren Christine Petrine gifter sig i 1915 med *Thorvald Martin Jacobsen* fra Ebeltoft. De får sønnerne Boas i 1916 og Aksel i 1918 og flytter derefter over skellet til en ejendom i Aulum. Sønnen *Anton Marinus Christensen* overtager ejendommen i 1928. Han gifter sig i 1934 med sin husbestyrerinde Jensine Johanne Nielsen, født 1897 i Struer. Hun er den 'Bette Sine', som har givet navn til den vej, som Toftkær ligger på. Parret får ingen børn. Efter Anton Marinus Christensens død i 1957 bliver ejendommen solgt til *Peder Lysgaard* i Gl. Tusholt, som lægger jorden ind under sin egen. I 1966 sælger han bygningerne til *Børge Kristian Andersen*. Han er født 1933 i Linde i Asp sogn og gift med Esther Elisabeth Væggemose, født 1932 i Råsted. Parret har børnene Anna Marie, født 1955, Rosa i 1958, Finn i 1960 og Egon i 1965.

Bakkely

Da *Mads Christensen Grove* i 1826 sælger Tusholt, flytter han til et fæstehus på Tusholt mark, som han driver som husmandsbrug. I 1835 dør hustruen Sophie Nielsdatter, og han gifter sig derpå med Ane Cathrine Jensdatter. Begge er 59 år.

Stedet overtages omkring 1846 af *Mogens Miltersen* fra Vindeby ved Skive og gift med Ane Kirstine Jensdatter fra Haderup. De får børnene Inger i 1847, Dorthea i 1849, Jens i 1850, Sidsel Marie i 1852, Milters i 1854 og Christen i 1856.

Efter Mogens Miltersens død i 1896 overtages stedet af deres plejebarn *Mogens Lauridsen*, født 1874 i Tusholt. Han gifter sig med Elisabeth Pedersen, født 1876 i Aulum. Han ernærer sig som tækkemand, foruden at han driver ejendommen indtil 1903. Så sælger han den til *Hans Hansen*, født 1880 i Aulum og gift med Øllegaard Sophie Jepsen, født 1879 i Vildbjerg. De får i Tvis børnene Alfred Robert i 1905, Kristine Poulina Katrine Petra i 1906, Kristian i 1907, Julin i 1909, Katrine i 1910, Magnus i 1911 og Maren i 1913. Hustruen dør i 1913, og Hans Hansen gifter sig med Dagmar Simonsen, født 1885 i Fjeldsø. De får børnene Agner i 1917, Nina i 1920 og Holger i 1923.

Sønnen *Alfred Robert Hansen* overtager ejendommen i 1931. Han gifter sig med Agnethe Marie Matthiasen, født 1911 i Hodsager. De får børnene Edith, Bent og Svend Erik.

Ejendommen bliver i 1984 købt af *Børge Steffensen* i Østerlund ved Uhlund, som i 1986 sælger den til *Orla Jensen*. Han er født 1943 i Tørring ved Lemvig og gift med Else Hansen, født 1947 i Bøvlingbjerg. De har børnene Heini, født 1972, Allan i 1974 og Ida i 1978.

EJENDOMSREGISTER

- Aldershvile, Herningvej 96 223
Amalielyst, Tingagervej 1 53, 187
Ankerhus, se Dalby 204
Asylet, se Frydenlund 153
- Bakgård, Bakgårdsvej 2 176
Bakhus (Lindholt),
Lindholtvej 6 347
Bakhus (Tvis kloster) 173
Bakkely, Gedbovej 24 353
Banestrup, Bannestrupparken 6 126
Baunhøj, Gedbovej 6 153
Birkholm, Søjborgvej 2 289
Bjerrehus, Hingbjergvej 28 336
Blomster og post,
Hovedgaden 42 96
Blaakær, Gedbovej 20 348
BM-Silofabrik, Morrevej 7 318
Brejnholt 338
Brejnholt skole 341
Brejnholtus,
se Søren Saxens hus 342
Brohuset, Munkbrovej 10 239
Burisholm, Prins Burisvej 85 192
Bækagerhus, se Jægersborg 242
Bækkehøj, Smedegårdvej 6 131
Bækkelund, Smedegårdvej 3 210
Bøgely, se Tvis gamle kro 291
Bøssemageren, Skautrupvej 30 134
- Centralen, Hovedgaden 12 92
Chokoladeforretning,
Klostervej 3 104
- Dalby, Herningvej 106 204
Dalgårdhus, se Lille Skautrup 280
Dalhus 184
Damgård, Gedbovej 10 327
Damhus, se Holmgård 279
Damtoft (Høvids),
Ll. Uhlundvej 13 306
Damtoft (Lindholt),
Lindholtvej 4 348
Damtoft (Majgård),
Grønbækvej 1 216
- Damtoftehus, se Sønderis 281
Dueholm, Prins Burisvej 83 190
- Edelweiss, Klostervej 9 105
Egebjerg, se Lillelund 151
Ellegården, Halgårdvej 11 228
Elmely, Smedegårdvej 15 125
Engbæk, Smedegårdvej 32 131
Enggård, Grydholtvej 7 171
Engholm, Skautrupvej 1 132
- Fattighus 67
FDF/FPF-Nørrelund,
Sønder Nybovej 240
Felletoft, Smedegårdvej 9 126
Fjald, Herningvej 89 228
Forandringshuset 276
Fredens hvile, Munkbrovej 5 244
Fredslund, Grønbækvej 2 252
Frisør, Hovedgaden 14 93
Frydenlund, Gedbovej 4 53, 153
Fuglsang, Kirkevænget 1 122
Fyrly, Gedbovej 5 328
Fæstehus på Ll. Gedbo mark 329
Fæstehus på Smedegård mark 204
Fæstehus på St. Gedbo mark 329
Fæstehuse på Grydholt mark 337
Føniksminde, Herningvej 105 138
- Gardingården, Gedbovej 18 347
Gedbo 327
Gedbo skole, Gedbovej 7 328
Gedebolund, Gedbovej 14 328
Gertrudbæk, Skautrupvej 21 134
Gjertrudbæk, se Lauralyst 75
Gl. Grydholt, se Grydholt 330
Gl. Kragbæk, se Kragbæk 262
Gl. Lindholt, Lindholtvej 2 344
Gl. Skovlund, Herningvej 88 234
Gl. Tusholt, Gedbovej 15 351
Godthåb 234
Granly, Herningvej 112 206
Grydholt, Grydholtvej 15 330
Grønbæk 253
Grønlund, Uglkærvej 1 209
- Gråkjær Staldbyg,
Skautrupvej 22A 108
Guldager, Herningvej 114 207
Guldsmedehuset,
se Bakhus (Lindholt) 347
- HAG 98
H.C. Andersen traktor,
Skautrupvej 34 138
Halgård 217
Halgård korn, Munkbrovej 4 232
Halgård købmand,
Herningvej 102 232
Halgård skole, Halgårdvej 1-3 223
Halgård smedie, Munkbrovej 3 232
Halgård tømrer,
Herningvej 100 232
Haurtoft, Skærpendalvej 4 272
Haurids, Morrevej 2 295
Hauridshus 299
Hedeager, Lynghusvej 2 275
Hedegård, Ll. Uhlundvej 2 150
Hedegårdhus 150
Hedelund, Ll. Uhlundvej 17 308
Hingbjerg, Hingbjergvej 24 158
Hingbjerg skole,
Hingbjergvej 7 55, 160
Hingbjerghus 159
Hjørvad, se Bakgård 176
Hjørvig, Bakgårdsvej 3 180
Holmgård, Skautrupvej 25 279
Huldahl, Tvis Møllevej 9 182
»Huus«, se Enggård 171
Husmandssted,
Sdr. Halgård mark 229
Højager, Herningvej 119 290
Højberghus 337
Højbo, Smedegårdvej 13 126
Højgård, Munkbrovej 7 244
Højlund (Halgård),
Herningvej 104 230
Højlund (Soels), Søjborgvej 4 290
Højmark, Smedegårdvej 7 127
Højvang, Munkbrovej 6 230
Høkerforretning,
Hovedgaden 56 96

- Høvids 299
- Jægersborg, Munkbrovej 9 242
- Kabbels, Hovedgaden 25 151
 Kennel Vester Morre,
 Morrevej 12 319
- Kibæk, Kidbækvej 5 246
 Kibækhus, se Stentoft 249
- Kirkehuset, Hovedgaden 3 88
 Kildevang, Skautrupvej 32 134
 Kjørhus, se Søjborg 289
- Klosterhus, Tvis Møllevej 7 184
 Knuden, Skautrupvej 13 116
 Knudsensminde,
 Grydholtvej 13 333
- Kragbæk, Kragbækvej 4 262
 Kragdaluus 179
- Kuruphus, se Jægersborg 242
 Købmand, Hovedgaden 8 91
 Købmand, Hovedgaden 28 94
 Købmand, Smedegårdvej 29 105
- Langeland 330
 Langmosehus 256
- Laulund (Høvids),
 Herningvej 117 305
- Laulund (Lauralyst),
 Herningvej 101 136
- Lauralund, Hingebjergvej 5 123
 Lauralyst 75
- Ledvogterhuse 100
- Lerbæk, Skautrupvej 2 132
 Lergrav, Herningvej 110 208
- Lille Gedbo, Gedbovej 12 323
 Lille Grønæk 256
- Lille Majgård, Herningvej 120 213
 Lille Morre, Ll. Uhrlundvej 15 320
 Lille Skautrup, Herningvej 130 280
 Lille Soels, Soelsvej 4 285
- Lille Uhrlund, Morrevej 5 313
 Lilledlund, Gedbovej 2 151
 Lilleskov, Prins Burisvej 87 123
- Lindballe, Prins Burisvej 82 188
 Lindballehus,
 se Mejdal møbler 190
- Lindely, se Ny Tusholt 351
 Lindholt 343
- Lundager (Haurids),
 Herningvej 115 298
- Lundager (Soels), Søjborgvej 5 286
 Lundsberg, Kidbækvej 2 204
 Lykkens Prøve (Smedegård),
 Herningvej 95 205
 Lykkens Prøve (Soels) 288
- Lynghus, se Lundager (Soels) 286
 Løghøj, Gedbovej 8 154
- Majgård, Herningvej 97 212
 Majgårdhus, Herningvej 122 216
 Mejdal møbler, Prins Burisvej
 77 190
- Meldgård, Tvislundvej 3 146
 Meldtoft, Gedbovej 13 349
- Mellem Grydholt,
 Grydholtvej 11 332
- Meltoft, Baggårdsvej 7 174
 Metalskolen, Nybo Bakke 8 235
- Missionshuset, Hovedgaden 13 96
 Moesgård, Tvis Møllevej 11 183
 Morre 314
- Morreholm, Morrevej 14 316
 Morrehus 320
 Mosehuset 195
- Moselund, Skautrupvej 19 134
 Munkbro, Munkbrovej 8 241
 Munkedal, Skautrupvej 38 270
 Munkholm, Prins Burisvej 86 192
 Mølvad, Hingebjergvej 26 178
- Neder Munkbro, Munkbrovej
 11 243
- Neder Skautrup, Skautrupvej
 27 270
- Neder Uglkær, Uglkærvej 6 196
 Nedergård, Herningvej 113 299
- Ny Kibæk, Kidbækvej 3 248
 Ny Lindholt, Gedbovej 11 345
 Ny Skovlund 235
- Ny Spangsmose, Herningvej 111 283
 Ny Soels, Søjborgvej 3 290
- Ny Tusholt, Lindholtvej 5 351
 Nybo 233
- Nybo-lejren, Sønder Nybovej 4 240
 Nyborg, Smedegårdvej 5 209
- Nygaard, Tvislundvej 2 147
 Nyholm, Prins Burisvej 84 190
 Nørgård, Tvislundvej 4 139
 Nørlund, Smedegårdvej 1 211
- Nørre Halgård, Halgårdvej 4 217
 Nørre Morre, Morrevej 8 316
 Nørre Nybo 233
 Nørre Skautrup, Herningvej
 126 267
- Nørrelund, Ll. Uhrlundvej 3 310
 Nørremark, Tvislundvej 1 161
 Nørrevang, Prins Burisvej 89 124
- Over Skautrup,
 Skautruplundvej 2 268
 Over Uglkær, Uglkærvej 8 193
- Pe' Tyskers hus 159
 Pelsdyrfarmen Tvis,
 Herningvej 107 138
- Peterslyst 234
 Pilgård, Gedbovej 22 346
- Rosenlund, Herningvej 116 208
 Rosenly, Tingagervej 4 187
- SAJYKA, Kirkevænget 3 101
 Sidsellund, se Løghøj 154
 Siggård, Grydholtvej 4 174
 Skadborg, Morrevej 4 311
 Skautrup 264
 Skautrup mølle, Skautrupvej 36 278
 Skautrup skole,
 Skautruplundvej 1 274
- Skautruplund,
 Skautruplundvej 1 274
- Skomager, Hovedgaden 16 93
 Skovbakken, Hovedgaden 56 96
 Skovbo, Baggårdsvej 4 178
 Skovbolig, Egevangenget 1 122
 Skovlund, se Godthåb 234
 Skovly, Brejnholtvej 4 325
- Skærpendal, Skærpendalvej 6 256
 Slagter, Hovedgaden 9 98
 Slagtehus, Klostervej 11 705
 Slikbutik, Hovedgaden 18 93
- Smedegård, Smedegårdvej 2 198
 Smedehuset, se Enggård 171
 Smørhullet, se Hedelund 308
- Soels 284
 Solglimt, Herningvej 121 290
 Solvang, Herningvej 108 205
 Sommerdal, Hingebjergvej 11 179
 Sommerlyst, Herningvej 90 235

Spangsmose, Herningvej 109 282
Spangsmosehus 282
Sparekassen, Klostervej 2 108
Sparretoft, Skærpendalvej 2 276
Stenbrohus, se Øster Halgård 221
Stentoft, Kidbækvej 7 249
Stokvad, Grønbækvej 3 250
Stokvadhus 252
Store Gedbo, Gedbovej 9 321
Store Kragbæk, se Kragbæk 262
Store Soels, Soelsvej 2 284
Store Uhrlund, se Uhrlund 309
Svanholm, Skautrupvej 15 132
Søjborg, Søjborgvej 1 289
Sønder Halgård, Halgårdvej 2 219
Sønder Haurids, Herningvej
132 296
Sønder Høvids, Ll. Uhrlundvej
6 304
Sønder Kabbels, Hovedgaden 42 96
Sønder Majgård, Herningvej
124 214
Sønder Morre, Morrevej 10 315
Sønder Nybo, Sønder Nybovej
2 237
Sønderbak, Herningvej 118 201
Sønderbæk, Baggårdsvej 1 179
Sønderbækhus, hus,
se Hingebjergghus 159
Sønderborg, Ll. Uhrlundvej 19 307
Søndergård, Tvislundvej 5 142
Sønderhus, se Munkedal 270
Sønderhus hus 273
Sønderlund, Ll. Uhrlundvej 1 157
Sønderris, Herningvej 128 281
Søndervang, Skautrupvej 28 135
Søren Saxens hus 342

Tingager, Tingagervej 2 185
Tingagerhus, se Rosenly 187
Tøftegård, Smedegårdvej 11 127
Tøftkær, Bette Sinesvej 2 352
Toustrup, Kidbækvej 1 202
Trikotage, Hovedgaden 20 94
Trindvighus, se Amalielyst 187
Tusholt 350
Tuta Valis, Grydholtvej 1 170
Tvis andelsmejeri 88
Tvis auto, Klostervej 28 114
Tvis bageri, Hovedgaden 10 92

Tvis brugsforening,
Hovedgaden 5 97
Tvis børnehaven, Skolevænget 2 112
Tvis damefrisører 109
Tvis el-installatør,
Hingebjergvej 22 107
Tvis fritidshjem, Kirkevænget 1 122
Tvis gamle kro,
Ll. Uhrlundvej 21 291
Tvis grillbar, Smedegårdvej 62 106
Tvis hallen, Kirkevænget 6 112
Tvis hønseri, Skautrupvej 26B 135
Tvis kirke 84
Tvis kloster (klosteret) 17
Tvis kloster (godset) 34
Tvis kloster (herregården) 39
Tvis klostets mergelleje 167
Tvis køkkener og garderoberbeskabe,
Skautrupvej 16 108
Tvis murerestre 107
Tvis mølle, Tvis Møllevej 5 162
Tvis mølles dambrug 169
Tvis planteskole,
Skautrupvej 26A 136
Tvis plejehjem, Skolevænget 4 111
Tvis regnskabskontor,
Hingebjergvej 7 160
Tvis skole, Skolevænget 1 110
Tvis smedeforretning,
Hovedgaden 4 101.
Tvis sognegård, Hovedgaden 2 101
Tvis stadion, Kirkevænget 6 112.
Tvis station, Klostervej 4 99
Tvis traktorværksted,
Skautrupvej 23 280
Tvis varmeværk, Kirkevænget 9 112
Tvis vognmænd 106
Tvishus, se Moesgård 183
Tviskloster, Grydholtvej 3 170
Tvislund 139
Tvisminde, se Tvis mølle 162

Uglkær 193
Uglkær, Uglkærvej 4 195
Uhrlund, Morrevej 6 309

Vasehuset, se Tvis gamle kro 291
Vejager, Herningvej 103 137
Vejhus 185
Vejlund, Skautrupvej 17 132

Vestager, Herningvej 93 204
Vester Brejnholt, Lindholtvej 1 340
Vester Grydholt, Grydholtvej 9 335
Vester Grønbæk, Grønbækvej 6 255
Vester Halgård,
Vester Halgårdvej 2 228
Vester Høvids, Ll. Uhrlundvej 7 300
Vester Morre, Morrevej 12 319
Vester Nybo, Herningvej 94 237
Vester Skautrup,
Skautruplundvej 3 266
Vesterager, Prins Burisvej 81 188
Vestergård, Gedbovej 1 145
Vesterlund, Morrevej 3 312
Vestertoft, Lynghusvej 1 290
Vibholm, Kragbækvej 6 258
Vibholmhus, Grønbækvej 8 261
Vidtskue, Herningvej 81 223
Villemos, Herningvej 79 223
Vinghuset 274
Virkelyst (Nybo), Herningvej 92 236
Virkelyst (Uglkær), Uglkærvej 2 197
Wolle Svenskers hus 329
Værket, Hovedgaden 34 94

Æ Trindbak, Grønbækvej 8 261

Øster Brejnholt, Lindholtvej 3 340
Øster Gedbo, Gedbovej 18 347
Øster Grønbæk, Grønbækvej 5 254
Øster Halgård, Herningvej 91 221
Øster Høvids, Ll. Uhrlundvej 9 302
Øster Høvids hus 306
Øster Høvids aftægtshus 306
Øster Kragbæk, Kragbækvej 2 262
Øster Majgård, Herningvej 99 212.
Øster Morre, Morrevej 7 318
Øster Nybo, Herningvej 98 238
Østergård (Tvis kloster),
Grydholtvej 5 171
Østergård (Tvislund),
Brejnholtvej 1 146
Østerlund (Tvislund),
Gedbovej 3 149
Østerlund (Uhrlund),
Morravej 5 311

Aabjerg, Brejnholtvej 2 325
Aagård, Gedbovej 16 327
Aalykke, Brejnholtvej 3 324

KILDER OG LITTERATUR

Festdag i sognet

Grundlaget for fremstillingen er referater i Holstebro Dagblad og Holstebro Avis den 21. og 22. november 1887, Paul Nedergaard: *Dansk præste- og sognehistorie* samt mundtlige beretninger.

Prins Buris' gave

Om helligkilden: lærer Nissen Ramtens udtrykte manuskript om helligkilden i Tvis i Nationalmuseets arkiv. August Schmidt: *Danmarks helligkilder*, 1926. Kronik af samme i Ringkøbing Amts Dagblad den 15. maj 1923: *Helligkilder i Ringkøbing amt* samt Siegfred Svane: *Danske helligkilder*, 1984.

Om prins Buris: Peter Friderich Suhm: *Historie af Danmark*. Palle Larring: *Danmarks konger*, 1979. Palle Larring: *Dronninger og andre kvinder i Danmarkshistorien*, 1981. Gösta Davidsen og Møller Christensen: *Liden Kirsten og Buris*, 1971. Evald Tang Kristensen: *Jyske folkeminder*, 1876. *Danmarks gamle folkeviser*, udgivet af Svend Grundtvig 1858-1863. To artikler i Modersmålet 1899-1900 af P. Storgaard Pedersen: *Om Tvis kloster og dets stifter Prins Buris*. Artikel i Hardsyssels Årbog bind 56 - 1962 af Jul. Hvamstrøm: *Prins Buris*. Artikel i Holstebro Dagblad den 19. maj 1962 af Viggo Vandkær Thomsen: *Prinsens kloster*. Artikel i Amtsbladet den 20. marts 1963 af Esbern Jespersen: *Prins Buris' fundats fylder 800 år*. Artikel i Holstebro Dagblad den 20. marts 1963 af Esbern Jespersen: *Tvis kloster 800 år*. Holger Villadsen: *Tvis kloster*, 1968.

Munkenes kloster

Tvis klostres gavebrev er senest udgivet af Holstebro Museum i 1980. J.B. Daugaard: *Om de danske klostre i Middelalderen*, 1830. N.H. Garner: *Atlas over dan-*

ske klostre, 1968. Pontoppidan: *Danske Atlas*, Tomus V, 2. bind, 1769. Oluf Nielsen: *Gamle jyske tingsvidner*, 1882. Samme: *Hardsyssel diplomatorium*, 1893, Samme: *Privilegier for Tvis kloster*, i *Danske Samlinger III*, 1867-1868. *Danmarks riges breve*, udgivet af Det danske Sprog- og Litteraturselskab 1938. F. Uldall: *Danmarks middelalderlige kirkeklokker*, 1906. C. Nyrop: *Om Danmarks kirkeklokker og deres støbere*, i *Kirkehistoriske Samlinger*, 3. række IV. Jørgen Olrik: *Om klostres kronike*, udgivet af Historisk Samfund Århus 1968. Artikel i *Jyske Samlinger IV*, 1872-1873 af A.E.M. Tang: *Om Tvis, Buur og Skjerrum kloster*. Artikel i Hardsyssels Årbog bind 9 - 1915 af P. Storgaard Pedersen: *Tvis kloster*. Villy Jensen: *Tvis kloster*, 1968. M. Larsen: *Tuta Vallis*, 1950. Edvard Ortveds skriftlige optegnelser i Ny kgl. samling 2043, I-IV i Det kongelige Biblioteks håndskriftsamling.

Kirke på øen

Foruden en række allerede nævnte værker er benyttet: Museumsinspektør Henry Petersens indberetninger til Nationalmuseet vedrørende prøvegravningerne i 1885. Korrespondence mellem lærer Kjerulf Henriksen med flere og Nationalmuseet ved Henry Petersen i forbindelse med kirkens nedrivning i 1889. Fotografier i Nationalmuseet, 2. afd. fra prøvegravningerne i 1921 samt diverse korrespondence. Artikel i Thisted Amtsavis den 5. november 1921: *Den gamle klosterdal*. Artikel i Holstebro Dagblad den 8. november 1927 af N. P. Larsen: *Fra Tvis mølle og Tvis klostres gamle ruiner*. Laurids Vestergaards håndskrevne beretning om Tvis kloster. Peter Skautrup's utrykte optegnelse over gravmæler på Tvis gamle kirkegård, dateret 8. august

1920. Artikel i Hardsyssels Årbog, bind 3 - 1909 af P. Severinsen: *Hardsyssels kirker*. Artikel i Hardsyssels Årbog, bind 56 - 1962 af Georg Hansen: *Provstevisitationer fra Ulfborg herred 1766*. Kronik i Holstebro Dagblad den 27. juni 1963 af Esbern Jespersen: *Jernkors i Tvis*. artikel i Holstebro Museums årsskrift 1978 af Torben Skov: *Tvis kloster - en foreløbig orientering om prøvegravningen i 1978*. Arbejdsstegninger og notater i forbindelse med Holstebro Museums prøvegravninger i 1978. Vilh. Trap: *Danmark, Ringkøbing amt*, 1. udgave 1859. Artikel i Hardsyssels Årbog bind 54 - 1960 af Troels Dahlerup: *Hardsyssel provsti i Middelalderen*. Holger Rørdam: *Danske kirkelove*. Desuden: Indberetninger fra sognepræst Damianus Knudsen, Nr. Felding-Tvis til Ribebiskoppen 1766 og 1768 samt kirkesynsprotokollater over Tvis kirke fra 1807 til 1888 i provstearkivet.

Præst og degn

Til kapitlerne »Series pastorum« og »skole og degn« er benyttet: Wibergs præstehistorie, 1870. Paul Nedergaard: *Dansk præste- og sognehistorie*. Ejnar Poulsen: *Hardsyssel Degnehistorie*. 1931. Christian Dahl Ravnsbæk: *Tvis skole*, 1968.

Adeligt gods

Smædeverset om Oluf Munk har jeg fundet i *Uddrag af et ældre håndskrift*, en artikel af J. Kinch i *Jyske Samlinger*, 1. række bind 5. Desuden er benyttet: Erslev og Møllerup: *Kong Frederik den Førstes danske registranter 1523-1532*. L. Laursen: *Kronens skøder*, 1892. Jens Holmgaard: *Viborg Landstings skøde- og pantebog 1624-1657*. V. A. Secher: *Kongens rettertings domme 1605-1614*. *Danmarks Adels Årbog*. Frans Hvass: *Personer og familier af navnet Hvass*, bd. 2.

Herregården

Brandforsikringstaksation over Tvis kloster herregård 1784. Brandtaksationsprotokol over Tvis sogn 1803 ff. Artikel i Hardsyssels Årbog, bind 42 - 1948 af Esbern Jespersen: *Auktion og andagt på Tvis kloster*. Kort over Tvis kloster jorder 1816.

Fæste og hoveri

Ejendomsbrevet til Oluf Munk 1547 er aftrykt i Erslev og Møllerup: *Danske Cancelliregistranter 1535-1550*. Om sognet er desuden benyttet: Arne Vagn Nielsen: *Ringkøbing amt, geologi og landskab*, 1981. Gyldendals egne beskrivelser: *Vestjylland*, 1978. J.C. Hald: *Ringkøbing amt*, 1833, G. Begtrup: *Beskrivelse af agerdyrningens tilstand i Danmark*, 1812. P. Storgaard Pedersen: *Ulfborg herred*, 1900. Samme: *Hardsyssel*, 1916. *Præsteindberetninger til Ole Worm*, udgivet af Frank Jørgensen i Danske Samlinger, 1970 og 1974. Johan Hvidtfeldt: *Håndbog for danske lokalhistorikere*, 1956. Artikel i Hardsyssels Årbog, bind 22 - 1928 af J. Aldal: *Hardsyssel*. Artikel i Fortid og Nutid 1919 af Gunnar Knudsen: *De danske matrikler*. Generalhove-rireglementet for Tvis kloster 1770 i Rigsarkivet. Artikel i Hardsyssels Årbog, bind 38 - 1944 af Esbern Jespersen: *Hoveri i Vestjylland*. Degn og Ems-holm: *Egekrat i Ringkøbing amt*, 1983. Gullach, Skov og Pichard: *Storåen*, 1978.

Om nabosognene: J. Aldal: *Holstebros historie gennem tiderne*, 1939. L. Chr. Th. Frølund: *Holstebro*, 1871. Peder Christensen: *Idom sogn*, 1951, Esbern Jespersen: *Kirker, præster og degne i Vinding-Vind*, 1934. Samme: *Vinding sogn*, 1935. Samme: *Vind sogn*, 1938. Artikel af samme i Holstebro Dagblad den 26. september 1961: *Trug i Nr. Felding*. Artikel i Hardsyssels Årbog, bind 22 - 1928 og bind 23 - 1929 af Christian Møller: *Borbjerg sogns historie*. P. Nørskov Lauridsen: *Hjerm sogn*, bind 1,

1945. J. Søndergaard Jacobsen: *Hjerm sogn*, bind 2, 1959. N. P. Larsen: *Hodsager-minder*, 1917. Oluf Nielsen: *Hjerm og Ginding herreder*, 1895. Sammes skriftlige optegnelser vedr. Hamme- rum herred i Institutet for navneforsk- ning.

Selveje

Udskrift af Ringkøbing amts landvæ- senskommissions protokol fra 15. de- cember 1803. Artikel i Hardsyssels År- bog bind 44 - 1950 af Esbern Jespersen: *Da jordfællesskabet ophørte*. Karl-Erik Frandsen: *Atlas over Danmarks admini- strative inddeling efter 1660*, 1984. Alfred Kaae: *Fæster og husbonde i Hammerum herred*, 1971.

Endvidere er anvendt: Fattigprotokol- ler Nr. Felding-Tvis 1840-1876. For- handlingsprotokoller for Nr. Felding- Tvis sogneråd 1842-1867 og 1889-1912. Forhandlingsprotokoller for Tvis sog- neråd 1912-1970. Tvis kommunes dis- positionsplan, 1968. *Holstebro kommune i dag og i fremtiden*, 1981. *Holstebro kom- munes kommunalplan 1985-1992*. Des- uden diverse materiale fra Tvis kom- munes arkiv samt artikler i Holstebro Dagblad og Amtsbladet.

Tvis by

Mejeribevægelsens historie i Holstebro kom- mune 1885-1983, bind 3, 1984. Protokol- ler fra Tvis menighedsråd, Tvis ung- domsforening, Tvis idrætsforening, Tvis Idræts- og Ungdomsforening, KFUK og K, Indre Mission, FDF/ PPF.

Ejendommene

Bogens ejendomshistoriske og perso- nalhistoriske afsnit bygger på følgende kildemateriale: Ejendomsbrevet til Oluf Munk 1547. Landgildematriklen 1664. Opmålingsmatriklen 1688. Lun- denæs lens regnskaber 1608-1657 samt sammes regnskab for ekstraordinære

skatter 1670 ff. Generalhove-riregle- mentet for Tvis kloster 1770. Folketæl- lingslisterne 1787, 1801, 1834, 1840, 1845, 1850, 1860, 1870, 1880, 1890, 1901 og 1906. Realregisteret for ejendomme i Tvis sogn fra o. 1850 til 1956. Skøde- og panteprotokoller. Tinglysningsbø- ger. Brandforsikringsprotokoller og brandtaksationsprotokoller fra 1803. Ejendomsvurderingsprotokoller fra 1904. Kirkebøgerne fra Tvis, som er be- varet fra 1677 med en kedelig lakune fra 1735 til 1749. Kirkebøger nyere end 1936 har jeg ikke haft adgang til. De personalhistoriske oplysninger fra efter 1936 er indhentet ved interviews og er ikke efterprøvet i kirkebøgerne.

Af trykte kilder er benyttet: Gordon Al- bøge: *Stednavne i Ringkøbing amt*, 1984. Bent Jørgensen: *Dansk stednavneleksi- kon*, 1982, *Topografisk Atlas Danmark*, 1976. Ellen Christensen-Dalgaard: *Kilder til ejendoms historie i landsarkiverne*, 1982. Peter Skautrup: *Et hardsyssel mål*, I-III, 1927 ff. To artikler i Hardsyssels Årbog bind 21 - 1927 og bind 22 - 1928 af Peter Skautrup: *Nogle højna- ve i Hardsyssel*. Artikel i Hardsyssels Årbog bind 55 - 1961 af Vald. Andersen: *En trolddomssag fra Tvis 1635*. J.C.B. lá Cour: *Danske gårde*, 1906. J. J. Hansen: *Større danske landbrug*, bind VIII, 1936. Bind 1 af: *Danske Landmænd og deres ind- sats*, 1943, udgivet af National Bogfor- lag.

Monografier

H. P. Hansen: *Kloge folk i Vestjylland*, 1960. Artikel i Hardsyssels Årbog, bind 21 - 1927 af A. Ravnholt om lærer Kje- rulf Henriksen: *Af en landsbylærers dag- bog*. Niels Mølgaard: *Kulturbilleder fra vestjyske egne*, bd. II, 1953. Henrik Lund Pedersen: *Drengen fra Varhede bakke*, 1965. Artikel i Hardsyssels År- bog, bind 1, 2. række, 1967 af Peter Skautrup om sin far: *Æ' gammel degn*. Peter Skautrup: *Hørt og husket*, 1979. Anton Christensen: *Før rødstrømperne*, 1973.

Illustrationer

Udsnit af kortene side 155 og 245, hvortil Geodætisk Institut har ophavsret, er gengivet med instituttets tilladelse (A. 419/87). Bogens illustrationer iøvrigt er

i vidt omfang privatejede fotos, som venligt er udlånt til forfatteren. Fra Holstebro Museum er lånt billederne side 12, 21, 22, 24, 102, 163, 175. Lokalhistorisk Arkiv for Holstebro: 27, 42, 44, 45, 72, 80, 82, 84, 85, 86, 87, 89, 97,

131, 164, 165. Tvis menighedsråd: 10, 28, 29, 31, 36, 37. Finn Lillelund: 106, 110, 111, 113, 144, 151. Anni Mejdahl 32, 33, 96, 108, 123 samt omslagets billeder. Forfatteren del.: 20, 25, 40, 57, 74, 81, 140, 218, 226, 227.